

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**Βασίλης Τσιτσάνης: Ιστορική και μουσικολογική αναφορά στα γραμμοφωνημένα
τραγούδια του 1940**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΘΝΟΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ

του φοιτητή

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΤΣΑΪΡΙΔΗ

A.E.M.: 1309

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΤΣΙΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ιανουάριος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	5
Εισαγωγή.....	6
1. Δημοφιλής Μουσική - Δημοφιλής Μουσικολογία (Popular Music – Popular Musicology) και η περίπτωση του Βασίλη Τσιτσάνη.....	6
2. Το πολιτικό, ιστορικό και κοινωνικό περιβάλλον της περιόδου 1922 – 1940 στην Ελλάδα.....	10
3. Ρεμπέτες και ρεμπέτικα της περιόδου 1936 – 1940.....	13
<u>Μέρος Α</u>	16
A1. Η ζωή του Βασίλη Τσιτσάνη.....	16
A2. Καινοτομίες στο έργο του Βασίλη Τσιτσάνη.....	20
A3. Η περίοδος 1936 – 1940: Η μουσική, οι μουσικοί και ο ρόλος των εταιριών ηχογράφησης.....	22
A4. Κατάλογος τραγουδιών Βασίλη Τσιτσάνη (Περίοδος 1936-1940).....	27
A5. Πίνακες.....	33
<u>Μέρος Β</u>	42
B1. Μουσικολογική ανάλυση γραμμοφωνημένων τραγουδιών Βασίλη Τσιτσάνη (Περίοδος 1936 – 1940).....	42
1. Μ' ένα πικρό αναστεναγμό.....	44
2. Μπατίρης.....	51
3. Το σύρε κι έλα αρχίνισα.....	66
4. Σε ζηλεύω σε ποθώ.....	84
5. Χαρέμια με διαμάντια.....	95
6. Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου.....	114
7. Ο κόσμος απ' τη ζήλεια του.....	127
8. Για μιά ξανθούλα.....	142
9. Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει.....	154
10. Φίνα θα την περνάμε.....	171
11. Ζωήτσα μου.....	191

Μέρος Γ.....	202
Γ1. Συμπεράσματα.....	202
Βιβλιογραφία.....	207

Πρόλογος

Η διπλωματική μου εργασία χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Στην αρχή της εργασίας (εισαγωγή) παρουσιάζω τον καλλιτέχνη που πραγματεύομαι, την περίοδο που εστιάζω καθώς επίσης και τη σύνδεση του με τη δημοφιλή μουσικολογία. Στην συνέχεια, περιγράφω περιληπτικά το πολιτικό – ιστορικό – κοινωνικό – μουσικό περιβάλλον της περιόδου που πραγματεύεται η εργασία. Για αυτά τα ζητήματα παραθέτω πρώτα ένα κείμενο σχετικά με το πολιτικό – ιστορικό - κοινωνικό περιβάλλον και έπειτα ένα κείμενο για το ρεμπέτικο τραγούδι. Στο πρώτο μέρος εστιάζω περισσότερο στον Βασίλη Τσιτσάνη και τα γραμμοφωνημένα τραγούδια του της περιόδου 1936 – 1940. Πιο συγκεκριμένα αναλύω στοιχεία για την ζωή του, για τις καινοτομίες που εισήγαγε στο ρεμπέτικο τραγούδι, με ποιούς καλλιτέχνες συνεργάστηκε και σε ποιές δισκογραφικές εταιρίες γραμμοφώνησε. Σε αυτό το σημείο πρόσθεσα έναν κατάλογο με όλα τα γραμμοφωνημένα τραγούδια της περιόδου 1936 – 1940 και εννέα πίνακες που προκύπτουν από τον κατάλογο και από τα άρθρα του πρώτου μέρους. Στο δεύτερο μέρος της διπλωματικής προσεγγίζω το μουσικό ύφος του Βασίλη Τσιτσάνη. Επιχειρώ να αναδείξω μουσικά στοιχεία που χρησιμοποίησε για πρώτη φορά και ίσως καθιέρωσε στο ρεμπέτικο τραγούδι. Επέλεξα ένα δείγμα από τα γραμμοφωνημένα τραγούδια της περιόδου 1936 - 1940 και το κατέγραφα. Έπειτα αναλύω μουσικά και στιχουργικά το καθένα από αυτά.

Αφορμή για τη μελέτη των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη της περιόδου 1936 – 1940 στάθηκε το βιβλίο του Ντίνου Χριστιανόπουλου με τίτλο «Ο Βασίλης Τσιτσάνης και τα πρώτα τραγούδια του (1932 – 1940)».

Εισαγωγή

1. Δημοφιλής Μουσική - Δημοφιλής Μουσικολογία (Popular Music – Popular Musicology) και η περίπτωση του Βασίλη Τσιτσάνη

Το αντικείμενο της δημοφιλούς μουσικολογίας πραγματεύεται μουσικά είδη, τραγούδια και καλλιτέχνες ευρέως διαδεδομένους στην κοινωνία. Μουσικολόγοι έχουν δώσει στην δημοσιότητα τα άρθρα τους που πραγματεύονται ζητήματα δημοφιλούς μουσικής. Στην Ελλάδα δεν είναι διαδεδομένη η έρευνα περί της δημοφιλούς μουσικής. Στα μουσικά τμήματα των ελληνικών πανεπιστημίων δεν υπάρχει ως κλαδος σπουδών. Γενικότερα, δεν αναγνωρίζεται ως ακαδημαϊκός κλάδος σπουδών (Hawkings 1999:17). Ωστόσο, από σχετικές έρευνες μουσικολόγων αναπτύχθηκε το ενδιαφέρον των αντίστοιχων ακαδημιών με αποτέλεσμα να ενταχθούν μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών τους (Hawkings 1999:17). Όπως περιγράφω παρακάτω, οι έρευνες ξεκίνησαν στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και πραγματεύονταν τη δημοφιλή μουσική της αντίστοιχης περιόδου. Δηλαδή, μία έρευνα που γίνεται στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και αφορά το αντικείμενο της δημοφιλούς μουσικής/μουσικολογίας πραγματεύεται δημοφιλή τραγούδια της δεκαετίας του 1980. Τίθενται τα εξής ερωτήματα: είναι αναγκαίο μια εργασία δημοφιλούς μουσικής που πραγματοποιείται σήμερα να πραγματεύεται την δημοφιλή μουσική του σήμερα; Θα μπορούσε να πραγματεύεται μουσική ευρέως διαδεδομένη σε προηγούμενες δεκαετίες; Είναι εφικτό μια έρευνα που γίνεται σήμερα να μελετά τα προπολεμικά ρεμπέτικα;

Μια διπλωματική εργασία που αφορά τα τραγούδια ενός καλλιτέχνη, σχετίζεται είτε άμεσα είτε έμμεσα με τη δημοφιλή μουσικολογία. Η παρούσα διπλωματική εργασία αφορά τα γραμμοφωνημένα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη της περιόδου 1936 – 1940. Κατά πόσο ο Βασίλης Τσιτσάνης και τα τραγούδια της προπολεμικής περιόδου ήταν ευρέως διαδεδομένα; Πως συνδέεται ο Βασίλης Τσιτσάνης με τη δημοφιλή μουσική και την δημοφιλή μουσικολογία; Αυτά τα δύο ερωτήματα θα προσπαθήσω να απαντήσω παρακάτω.

Ο Βασίλης Τσιτσάνης ήταν αυτός που είχε γραμμοφωνήσει τα περισσότερα τραγούδια την περίοδο 1936 – 1940.¹ Λαμβάνοντας υπ' όψιν:

1. το μεγάλο για την εποχή αριθμό γραμμοφωνημένων τραγουδιών και
2. τη μεγάλη ζήτηση που είχε ο Βασίλης Τσιτσάνης από τις ταβέρνες,

---

¹ Βλ. Σελ. 20.

επιπροσθέτως, εάν υποθέσουμε

1. ότι τα περισσότερα γραμμόφωνα στα κοινωνικά κέντρα της εποχής παίζαν τα τραγούδια του και
2. ότι ο τύπος (εφημερίδες) είχε άρθρα σχετικά με τον Βασίλη Τσιτσάνη και τα τραγούδια του,

τότε μπορώ να φτάσω στο συμπέρασμα ότι ο Βασίλης Τσιτσάνης ήταν ιδιαίτερα δημοφιλής εκείνη την περίοδο.

Οι μελέτες περί της δημοφιλούς μουσικής από το 1990 και έπειτα έχουν αυξηθεί σημαντικά (Hawkins, 1996:17) όμως η παραδοσιακή μουσικολογία δεν την αναγνωρίζει σαν κλάδο σπουδών. Τουλάχιστον έως αυτό το χρονικό σημείο κατά το οποίο δημοσιοποιήθηκε το άρθρο του Hawkins το 1996. Στο ίδιο ακριβώς συμπέρασμα καταλήγει και ο David Brackett στο βιβλίο του «Interpreting popular music» το 2000.² Από το 1991 κυκλοφορεί το ακαδημαϊκό τριμηνιαίο περιοδικό «Δημοφιλής Μουσικολογία» (Popular Musicology Quarterly). Σήμερα είναι διαδεδομένο ως «Δημοφιλής Μουσικολογία Διαδικτυακά» (Popular Musicology Online). Το παραπάνω ακαδημαϊκό περιοδικό έχει συνεισφέρει στην εξέλιξη των απόψεων περί του θέματος «Δημοφιλής Μουσικολογία».³ Το 1993 ο Richard Middleton με το άρθρο του «Ανάλυση Δημοφιλούς Μουσικής και Μουσικολογία: γεφυρώνοντας το χάσμα» παραθέτει σημαντικές απόψεις, θεωρία και μεθοδολογία. Πιστεύει ότι οι θεωρίες του και η μέθοδος ανάλυσης που προτείνει μπορεί να χρησιμοποιηθούν στην ανάλυση δημοφιλών τραγουδιών. Αναλύει με την μεθόδό του το τραγούδι "Where's the party" της Madonna.

Σύμφωνα με τον Hawkins,⁴ οι αναλυτές δημοφιλούς μουσικής δεν θα ήταν απαραίτητο να επιδιώξουν τον καθορισμό του ζητήματος πως η δημοφιλής μουσική είναι δομημένη, αλλά να ανακαλύψουν το βαθμό κατά τον οποίο η μουσική διαδίδει τις δικές της συνθήκες αισθητικής και πολιτιστικής εμπειρίας.

Ο Hawkins, σε πρώτο επίπεδο εξετάζει τη σημασία που έχει το φύλο (άνδρας, γυναίκα). Αντίστοιχα, στην περίπτωση του Βασίλη Τσιτσάνη συμμετέχουν γυναίκες στα γραμμοφωνημένα τραγούδια της περιόδου 1936 - 1940. Η συμμετοχή δεν είναι σε ίσο

---

² Brackett 2000:ix.

³ <http://www.popular-musicology-online.com/> (Πρόσβαση στις 5 Ιουνίου 2013)

⁴ Hawkins. 1999.

ποσοστό με την αντίστοιχη των ανδρών.⁵ Από τους συνολικά δεκαέξι συμμετέχοντες,⁶ μία γυναίκα συναντάται στα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη της περιόδου 1936 – 1940. Εν συνεχεία, από τους δεκαεννέα εκτελεστές (τραγουδιστές), έξι είναι γυναίκες. Συνολικά, από τους τριάντα πέντε (35) συντελεστές των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη της περιόδου 1936 – 1940 οι επτά είναι γυναίκες. Το ποσοστό που προκύπτει είναι της τάξεως του 20%. Φτάνω στο συμπέρασμα ότι γυναίκες συμμετέχουν στα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη την περίοδο 1936 – 1940 με ένα μικρό ποσοστό (20%).

Στην συνέχεια, ο Hawkins εμπνευσμένος από τη δουλειά της Ellen Koskoff⁷ ερευνά τον τρόπο με τον οποίο η μουσική εκτέλεση παρουσιάζει ένα σχετικό πλαίσιο για παρατήρηση και κατανόηση εννοιών τη δομής των φύλων μέσα σε μία κοινωνία.⁸ Αντίστοιχα, αναλύω τους στίχους των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη της περιόδου 1936 – 1940. Παράλληλα, προσπαθώ να φτάσω στην κατανόηση της δομής των φύλων του κοινωνικού περιβάλλοντος της εποχής εκείνης (1936 – 1940).

Θεματολογικά, τα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη, δεν εκτείνονται σε πολύπλοκα ζητήματα. Είναι απλοϊκά και συμπεριλαμβάνουν στίχους που μιλούν για γυναίκες, για τη θητεία του στον στρατό, για φανταστικά μέρη που θα ήθελε να περάσει με κάποια γυναίκα, για ιστορίες αγάπης μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας, και τέλος για τον εαυτό του. Ας πάρουμε για παράδειγμα το τραγούδι "Το σύρε κι έλα αρχίνισα". Η τέταρτη στροφή λέει:

*Γιατί να 'σαι ακατάδεκτη
γιατί να με παιδεύεις
γιατί τα νιάτα μου άδικα
να σβήσουνε γυρεύεις*

Από αυτή τη στροφή συμπεραίνω ότι απευθύνεται σε κάποια γυναίκα. Ένα άλλο παράδειγμα είναι το τραγούδι "Χαρέμια με διαμάντια". Η πρώτη και η δεύτερη στροφή είναι οι εξής:

---

⁵ Βλ. σελίδες 37 και 38.

⁶ Σημ. Ο Δ. Μανιάτης σημειώνει τους όρους «εκτελεστές» και «συμμέτοχος». Υποθέτω ότι εκτελεστές είναι οι τραγουδιστές, είτε πρωτοφωνητές είτε δευτεροφωνητές και συμμετοχοί είναι είτε οργανοπαίχτες είτε ενορχηστρωτές, διευθυντές ορχήστρας, στιχουργοί κ.α.

⁷ Koskoff, Ellen. 1987.

⁸ Hawkins. 1999:19 & 20.

*Παλάτια χρυσοστόλιστα
χαρέμια με διαμάντια
θα χτίσω και θα κάθω
να σε κοιτώ στα μάτια*

*Σαν άγγελος μου φέρεσαι
στον θρόνο καθισμένη
ζαλίζομαι σαν σε κοιτώ
μικρή μου χαιδεμένη*

Από την δεύτερη στροφή συμπεραίνω ότι απευθύνεται σε κάποια γυναίκα. Από την πρώτη στροφή συμπεραίνω ότι απευθυνόμενος σε κάποια γυναίκα αναφέρεται είτε σε ένα φανταστικό μέρος είτε σε κάποια σκέψη του που αφορά μελλοντικά του σχέδια.

Ένα ενδιαφέρον ζήτημα που θέτει ο Hawkins είναι το εξής: Πώς μια μουσική δομή υποδηλώνει μια σημασία στην δημοφιλή μουσική στα τέλη του εικοστού αιώνα;⁹ Αντιστοιχίζοντας το ερώτημα με το θέμα που πραγματεύομαι στην παρούσα διπλωματική εργασία προκύπτει το εξής ερώτημα: Πώς οι μουσικές δομές των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη υποδηλώνουν μια σημασία στην δημοφιλή μουσική του ευρύτερου ελλαδικού χώρου στα τέλη της δεκαετίας του 1940; Τα θέματα που θίγει το παραπάνω ερώτημα απαιτούν βαθύτερη και λεπτομερή έρευνα στα ρεμπέτικα τραγούδια της συγκεκριμένης περιόδου καθώς επίσης και τη μουσική ανάλυση τους. Χρειάζεται μια άλλη, βαθύτερη και ευρύτερη έρευνα για να λύσει ζητήματα τέτοιου τύπου. Μιά άλλη διπλωματική εργασία θα μπορούσε να πραγματεύεται ένα τέτοιο θέμα.

---

⁹ Hawkins. 1999:21.

2. Το πολιτικό, ιστορικό και κοινωνικό περιβάλλον της περιόδου 1922 - 1940 στην Ελλάδα

Η περίοδος 1922 - 1940 χαρακτηρίζεται από πολλούς ιστορικούς ως περίοδος μεσοπολέμου, διότι βρίσκεται μεταξύ πολέμων. Χρονικά σηματοδοτείται από τα εξής γεγονότα:

1. Τέλη Αυγούστου 1922 με την κατάληψη της Σμύρνης από τον τουρκικό στρατό τερματίζεται ο Ελληνοτουρκικός πόλεμος,¹⁰
2. Στις 28 Οκτωβρίου 1940 ξεκινάει ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος.¹¹

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματεύεται την περίοδο 1936 – 1940. Παρακάτω, εξετάζω συνοπτικά τα γεγονότα στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1930.

Για την Ελλάδα, πιο συγκεκριμένα, η δεκαετία του 1930 χαρακτηρίζεται από κοινωνικές ζυμώσεις και από έντονες πολιτικές αντιπαραθέσεις. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ανεβαίνει στην εξουσία στις 19 Αυγούστου 1928¹² και με μια σειρά από νόμους, συμφωνίες με Ιταλία, Σερβία και Τουρκία και δάνειο από τη Μεγάλη Βρετανία προσπαθεί να επαναφέρει την οικονομική και πολιτική ηρεμία στην χώρα. Επίσης, με διακανονισμό πολεμικών επανορθώσεων από τις χώρες: Γερμανία, Βουλγαρία, Αυστρία και Ουγγαρία προσαρτώνται στην βόρειο Ελλάδα περίπου 3 εκατομμύρια στρέμματα. Κατασκευάζονται δρόμοι και σχολεία στις περιοχές της Θεσσαλονίκης, Σερρών και Δράμας. Στα "αρνητικά" καταγράφεται η αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης του 1929, η οποία επεκτάθηκε έως το 1934. Η περίοδος 1932 – 1936 υπήρξε πολιτικά ταραγμένη λόγω της οικονομικής κρίσης. Η δημοτικότητα του Ελευθερίου Βενιζέλου περιορίζεται και παράλληλα η επάνοδος του Λαϊκού Κόμματος στην εξουσία έπειτα από δέκα χρόνια αντιπολίτευσης ήταν ορατή. Έτσι και έγινε μετά τις εκλογές του 1932. Στις 4 Νοεμβρίου 1932, Ο Παναγής Τσαλδάρης σχηματίζει κυβέρνηση συνεργασίας η οποία αντέχει μόλις δύο μήνες.¹³ Στην εξουσία επανέρχεται ο Ελευθέριος Βενιζέλος που έσπευσε να προκηρύξει νέες εκλογές στις 5 Μαρτίου του 1933 ελπίζοντας σε νίκη των εκλογών ανάλογη με αυτή του 1928.¹⁴ Το αποτέλεσμα των εκλογών δεν τον ευνοεί. Ο συνασπισμός των Λαϊκών Ιωάννη Μεταξά –

¹⁰ α) Briggs 1990:125, β) Harenberg 1992:359, γ) Σβορώνος 1976:124.

¹¹ α) Briggs 1990:231, β) Harenberg 1992:603, 604, 605, 606, γ) Σβορώνος 1976:137.

¹² α) Harenberg 1992:437, β) Σβορώνος 1976:128, γ) Βερέμης 2006:371.

¹³ α) Harenberg 1992:494, β) Σβορώνος 1976:131.

¹⁴ α) Harenberg 1992:497, 499, β) Σβορώνος 1976:131.

Παναγή Τσαλδάρη κερδίζει 136 έδρες σε σύνολο 248 και τους δίνεται η δυνατότητα σχηματισμού κυβέρνησης από τον Παναγή Τσαλδάρη.¹⁵ Όμως, πριν επιτευχθεί αυτό, υπήρξαν έντονες αντιπαραθέσεις και εχθρότητα μεταξύ αντιφρονούντων που οδηγούν σε δυσάρεστα επεισόδια και παράλογες πράξεις. Αποκορύφωμα των πράξεων αυτών ήταν η απόπειρα δολοφονίας του Ελευθέριου Βενιζέλου στις 6 Ιουνίου 1933.¹⁶ Στη 1 Μαρτίου του 1935 εκδηλώνεται φιλοβενιζελικό κίνημα που καταστέλλεται με αιματηρό τρόπο. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος διαφεύγει στο Παρίσι διότι καταδικάζεται σε «ερήμην εις θάνατον», ενώ οι στρατηγοί Η. Πάπουλας και Ε. Κοιμίσσης, πρωταίτιοι του κινήματος, εκτελούνται.¹⁷ Η πέμπτη εθνοσυνέλευση που προήλθε από τις εκλογές της 10 Ιουνίου 1935, ψηφίζει στις 10 Οκτωβρίου 1935 την κατάργηση της Αβασίλευτης Δημοκρατίας και την επαναφορά της Μοναρχίας «κατόπιν Δημοψηφίσματος». Ο ελληνικός λαός κατά το σχετικό δημοψήφισμα τάσσεται με συντριπτική πλειοψηφία υπέρ της παλινόρθωσης. Έτσι, ο Βασιλιάς Γεώργιος επανήλθε στην Ελλάδα στις 25 Νοεμβρίου 1935.¹⁸ Την ίδια χρονιά η Ελλάδα οδηγείται σε πολιτικό αδιέξοδο έπειτα από εκλογές που επέτρεπαν στο Κ.Κ.Ε. να ελέγχει την πολιτική κατάσταση με δεκαπέντε βουλευτές. Στις 4 Αυγούστου 1936 έρχεται η δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά μετά από σχετικό Βασιλικό Διάταγμα που εκδόθηκε κατόπιν εισήγησης του πρώτου προς το Βασιλιά Γεώργιο.¹⁹ Η δικτατορία στην Ελλάδα έρχεται έπειτα από τη διεθνή άνθιση δικτατοριών και στην σκιά των θανάτων του Ελευθέριου Βενιζέλου και Παναγή Τσαλδάρη. Πιο πριν, ο Ιωάννης Μεταξάς φτάνει στην πρωθυπουργία με τη συμφωνία ή τη μερική ανοχή των πολιτικών μερίδων τον Μάιο του 1936.²⁰ Από εκείνη τη στιγμή η χώρα κυβερνήθηκε αυταρχικά από το δικτατορικό καθεστώς με πρωθυπουργό τον Ιωάννη Μεταξά μέχρι σχεδόν το τέλος του Ιταλοελληνικού πολέμου.²¹

Τον Μάιο του 1936 έχουμε έντονες απεργιακές κινητοποιήσεις στη Θεσσαλονίκη από καπνεργάτες. Συνολικά 25.000 εργαζόμενοι δηλώνουν απεργοί. Γίνεται προσπάθεια καταστολής των διαδηλώσεων με βίαιο τρόπο από την χωροφυλακή, με κατάληξη 12 νεκρούς και 280 τραυματίες. Τον έλεγχο της κατάστασης αναλαμβάνει ο Στρατηγός Ζέππος

---

¹⁵ α) Harenberg 1992:500, β) Σβορώνος 1976:131, γ) Βερέμης 2006:583.

¹⁶ α) Harenberg 1992:503, β) Σβορώνος 1976:131.

¹⁷ Harenberg 1992:525, 526, 527.

¹⁸ α) Harenberg 1992:534, 535,β) Σβορώνος 1976:131 γ) Βερέμης 2006:380 & 583.

¹⁹ α) Harenberg 1992:548, β) Σβορώνος 1976: 131, γ) Βερέμης 2006:379.

²⁰ α) Harenberg 1992:543, β) Βερέμης 2006:379, 583 & 584.

²¹ α) Briggs 1990:165, β) Σβορώνος. 1976:131 & 132.

του Γ' Σώματος Στρατού κατ' εντολή της κυβέρνησης. Την ίδια στιγμή, απεργούν οι δημόσιοι υπάλληλοι εξαιτίας της διάλυσης των οργανώσεων τους ύστερα από απόφαση της κυβέρνησης Ιωάννη Μεταξά.²² Ένα χρόνο μετά, το Μάιο του 1937, τα αστικά κόμματα υπογράφουν κοινή διακήρυξη κατά της δικτατορίας του Ιωάννη Μεταξά και τάσσονται υπέρ των ελευθεριών του Λαού.²³ Φτάνοντας στη δεκαετία του 1940 υπάρχει η επέλαση του Χιτλερικού στρατού στην Δυτική Ευρώπη στα πλαίσια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Τον Ιούνιο του 1940 οι Γερμανοί παρελαύνουν στο Παρίσι.²⁴ Στις 20 Οκτωβρίου 1940 η Ιταλία αποφασίζει την κήρυξη του πολέμου στην Ελλάδα και οκτώ μέρες μετά έχουμε τη γνωστή απάντηση (ΟΧΙ) του Ιωάννη Μεταξά προς τους Ιταλούς.²⁵ Ξεκινά ο Ιταλοελληνικός πόλεμος. Στις 29 Ιανουαρίου 1941 πεθαίνει ο τότε πρωθυπουργός της Ελλάδος Ιωάννης Μεταξάς.²⁶

---

²² Harenberg 1992:544, 545.

²³ Harenberg 1992:559.

²⁴ α) Harenberg 1992:597, β) Σβορώνος 1976:137.

²⁵ α) Harenberg 1992:604 & 605, β) Σβορώνος 1976:137.

²⁶ Harenberg 1992:613.

3. Ρεμπέτες και ρεμπέτικα της περιόδου 1936 – 1940

Ο Τάσος Σχορέλης έχει εκδώσει μια αξιόλογη συλλογή από ρεμπέτικα και λαϊκά τραγούδια τη διετία 1977-1978. Από αυτή την τετράτομη «Ρεμπέτικη Ανθολογία» αντλώ πληθώρα πληροφοριών και στοιχείων για τα ρεμπέτικα και λαϊκά τραγούδια. Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνει:

1. Ονόματα:
  - α) συνθετών και στιχουργών ρεμπέτικων και λαϊκών τραγουδιών
  - β) τραγουδιστών και
  - γ) οργανοπαιχτών
2. Χρονολογίες ηχογραφήσεων/γραμμοφωνήσεων τραγουδιών
3. Ημερομηνίες γεννήσεως και θανάτου των συνθετών, τραγουδιστών, οργανοπαιχτών
4. Καταλόγους με συνθέσεις των τραγουδιών του κάθε συνθέτη
5. Τους στίχους από τα τραγούδια των συνθετών
6. Παρτιτούρες από τα τραγούδια των συνθετών
7. Φωτογραφίες συνθετών, τραγουδιστών, οργανοπαιχτών.

Συνολικά προκύπτουν εξήντα έξι (66) ονόματα. Σε αυτά περιλαμβάνονται συνθέτες, τραγουδιστές, στιχουργοί και οργανοπαίχτες ρεμπέτικων και λαϊκών τραγουδιών. Από αυτούς οι σαράντα εννέα (49) είναι αυτοί που γραμμοφωνούν την ίδια περίοδο που γραμμοφωνεί ο Βασίλης Τσιτσάνης. Οι υπόλοιποι δέκα επτά (17) άρχισαν να γραμμοφωνούν μετά το 1940. Στον παρακάτω πίνακα παραθέτω τα ονοματεπώνυμα των συνθετών, στιχουργών, τραγουδιστών, οργανοπαιχτών και τις αντίστοιχες ημερομηνίες γεννήσεως – θανάτου καθώς επίσης τον αριθμό τραγουδιών που ανήκουν στον καθένα. Να σημειώσω ότι:

1. συνήθως ο αριθμός τραγουδιών είναι κατά προσέγγιση και
2. ο πίνακας αναφέρεται σε όλη την περίοδο δισκογραφίας γενικά (όχι μόνο στην περίοδο 1936 – 1940 την οποία πραγματεύομαι στην παρούσα διπλωματική εργασία).

	Όνοματεπώνυμο	Ημερομηνία Γεννήσεως – Θανάτου	Αριθμός Τραγουδιών
1	Αμπάτης ή Μπάτης Γιώργος	1890 – 1967 ²⁷	16
2	Ασίκης Γρηγόρης	1890 – 1967 ²⁸	13
3	Ατραΐδης Δημήτρης	1900 – 12.9.1970 ²⁹	23
4	Βαμβακάρης Μάρκος	10.5.1905 – 1970 ³⁰	174
5	Γαβριήλ Μαρίνος ή Μαρινάκης	1919 – 1967	44
6	Γενίτσαρης Μιχάλης	1917 -	32
7	Γκόγκος Δημήτρης ή Μπαγιαντέρας	1902 - ³¹	46
8	Γουναρόπουλος Λευτέρης	1918 -	8
9	Δελιάς Ανέστος ή Ανεστάκι Αρτέμης	ή 1912 – 1941 ³²	11
10	Διαμαντίδης Αντώνης	1892 – 1945 ³³	33
11	Δραγάτσης Γιάννης	1886 – 1958 ³⁴	22
12	Δραγάτσης Γιώργος	1910 -	10
13	Ετσιρείδης Γιάννης ή Γιοβάν Τσαούς	1896 – 1942 ³⁵	13
14	Ζουριδάκης Φραγκίσκος	1907 -	5
15	Καρίπης Κώστας	1865 – 1944 ³⁶	17
16	Κασιμάτης Ζαχαρίας	1896 – 1965 ³⁷	12
17	Κηρομύτης Στέλιος	1903 - ³⁸	21
18	Κλουβάτος Γεράσιμος	1914 -	74
19	Κοσμαδόπουλος Κοσμάς	1903 – 1973	8
20	Κυριαζής Γιάννης	1915 -	9
21	Λογοθέτης Νίκος	1907 -	19
22	Μάθησης Νίκος	1907 – 27.4.1975 ³⁹	11 (στιχουργός)
23	Μοντανάρης Ιάκωβος	1893 – Δεκ. 1965 ⁴⁰	14

²⁷ α) Βούλγαρης 2006:165. Σημ. Το 1885 ή το 1889 η ημερομηνία γέννησης του Μπάτη, β) Μανιάτης 2009:205. Σημ. 1890 – 10/3/1967 και συνολικά 17 τραγούδια.

²⁸ α) Βούλγαρης 2006:77. Σημ. Το 1892 η ημερομηνία γέννησης του Γρ. Ασίκη, β) Μανιάτης 2009:207. Σημ. 1895 – 7/10/1967 και συνολικά 75 ρεμπέτικα τραγούδια.

²⁹ Μανιάτης 2002:208. Σημ. 1898 - ; και συνέθεσε συνολικά 19 τραγούδια από τα οποία 13 δημοτικά και 6 ρεμπέτικα. Τραγουδούσε 38 τραγούδια, από τα οποία 19 μανέδες.

³⁰ α) Βούλγαρης 2006:83. Σημ. Το 1972 η ημερομηνία θανάτου του Μ. Βαμβακάρη, β) Βαμβακάρης Αγγελική Βέλλιου Καϊλ (επιμέλεια). 1978:46.

³¹ α) Βούλγαρης 2006:105. Σημ. 1903 ημερομηνία γέννησης και 1985 ημερομηνία θανάτου, β) Μανιάτης 2009:208. Σημ. 1903 – 1985 και συνολικά 50 τραγούδια.

³² α) Βούλγαρης 2006:111. Σημ. Το 1944 η ημερομηνία θανάτου του Α. Δελιά, β) Μανιάτης 2009:200. Σημ. 1914 – 1943.

³³ Βούλγαρης 2006:117. Σημ. Το 1944 η ημερομηνία θανάτου του Α. Διαμαντίδη.

³⁴ Βούλγαρης 2006:127. Σημ. Το 1885 η ημερομηνία γέννησης του Ι. Δραγάτη.

³⁵ α) Βούλγαρης 2006:285. Σημ. 1893 – 1942 και 12 τραγούδια, β) Μανιάτης 2009:203. Σημ. 1884 – 1942.

³⁶ Βούλγαρης 2006:137. Σημ. 1895 – 1952 με μια επιφύλαξη η ημερομηνίες.

³⁷ Μανιάτης 2009:209. Σημ. 1896 – 1965. Συνέθεσε 3 ρεμπέτικα και 11 δημοτικά. Τραγουδούσε 32 ρεμπέτικα.

³⁸ Μανιάτης 2009:220. Σημ. Στέλιος Κηρομύτης, 1908 – 7/3/1979. Μελοποίησε 14 ρεμπέτικα τραγούδια, τραγουδούσε 17.

³⁹ Μανιάτης 2009:217. Σημ. 1907 – 27/4/1975.

24	Μοσχονάς Οδυσσέας	1912 -	35
25	Μουφλουζέλης Γιώργος	1912 -	
26	Μπαρούσης Δημήτρης	1860 – 1944 ⁴¹	7
27	Παντελίδης Σταύρος	1870 – 1955 ⁴²	22
28	Παπαγιανοπούλου Ευτυχία	1893 – 1972	Στιχουργός
29	Παπάζογλου Βαγγέλης	1895 – 1943 ⁴³	28
30	Παπαϊωάννου Γιάννης	1914 – 1972 ⁴⁴	133
31	Παπασίκας Μήτσος	1916 -	11
32	Πεδής Κώστας	1913 -	5
33	Περδικόπουλος Δημήτρης	1898 – 1946 ⁴⁵	22
34	Περιστέρης Σπύρος	1900 – 1966 ⁴⁶	46
35	Πετσάς Παναγιώτης	1915 -	
36	Πορτοκάλης Μηνάς	1910 – 1976	
37	Ποτοσίδης Ηλίας	1915 -	
38	Ροβερτάκης Γιώργος	1911 – 1978 ⁴⁷	78
39	Ρούκουνας Κώστας	1904 - ⁴⁸	73
40	Σκαρβέλης Κώστας	1870 – 1947 ⁴⁹	26
41	Σταμούλης Γιάννης	1912 -	8
42	Σωφρονίου Ευάγγελος	1889 – 1940 ⁵⁰	19
43	Τζόβενος Κώστας	1898 - ⁵¹	3
44	Τούντας Παναγιώτης	1867 - ⁵²	86
45	Φράτης Δημήτρης	1914 -	46
46	Χατζηχρήστος Απόστολος	1901 – 1959	80
47	Χιώτης Μανώλης	1920 – 1970	193
48	Χρυσαφάκης Μανώλης	1894 – 1972 ⁵³	17
49	Χρυσίνης Στέλιος	1916 – 1970	100

⁴⁰ α) Βούλγαρης 2006:155. Σημ. Το 1892 η ημερομηνία γεννήσεως του Ι. Μοντανάρη, β) Μανιάτης 2009:210. Σημ. 1893 – 1965 και συνολικά 45 τραγούδια.

⁴¹ α) Βούλγαρης 2006:159. Σημ. 1881 – 1995, β) Μανιάτης 2009:209. Σημ. 1882 – 1944. Μελοποίησε 19 τραγούδια.

⁴² Βούλγαρης 2006:181. Σημ. 1891 – 1956.

⁴³ Βούλγαρης 2006:189. Σημ. Το 1896 ή το 1897 η ημερομηνία γέννησης του Β. Παπάζογλου.

⁴⁴ Παπαϊωάννου 1982:13 Σημ. (Σελ. 249) Ο Χατζηδούλης κάνει λόγο για 800 συνολικά τραγούδια.

⁴⁵ Μανιάτης 2009:209. Σημ. 1909 – 16/6/1952 και συνέθεσε 84 δημοτικά και ρεμπέτικα τραγούδια. Στιχούργησε 21 τραγούδια.

⁴⁶ Βούλγαρης 2006:211.

⁴⁷ Μανιάτης 2009:206. Σημ. 1911 – 11/9/1978 και σύμφωνα με τον συγγραφέα έχει συνολικά 28 δικές τους συνθέσεις.

⁴⁸ Βούλγαρης 2006:223. Σημ. 1903 – 1984.

⁴⁹ Βούλγαρης 2006:237. Σημ. 1880 – 1942.

⁵⁰ Μανιάτης 2009:202. Σημ. 1890 – 1963.

⁵¹ α) Βούλγαρης 2006:251. Σημ. 1899 – 1985 και 4 τραγούδια, β) Μανιάτης 2009:213. Σημ. 1899 – 25/10/1985 και συνολικά 14 τραγούδια.

⁵² Βούλγαρης 2006:257. Σημ. 1884 – 1942.

⁵³ α) Βούλγαρης 2006:309. Σημ. 1895 – 1972, β) Μανιάτης 2009:215. Σημ. 1895 – 1972 και συνολικά 57 τραγούδια.

Μέρος Α

Α1. Η ζωή του Βασίλη Τσιτσάνη

Ο Βασίλης Τσιτσάνης γεννήθηκε στα Τρίκαλα από γονείς Ηπειρώτες τον Ιανουάριο του 1915.⁵⁴ Ο πατέρας του ήταν τσαρουχάς στο επάγγελμα. Είχε ένα μαντολίνο με το οποίο έπαιζε, σχεδόν αποκλειστικά, κλέφτικα τραγούδια της πατρίδας του. Αυτά ήταν τα πρώτα ακούσματα του Βασίλη Τσιτσάνη μαζί με τις Βυζαντινές ψαλμωδίες που άκουγε στην εκκλησία. Στα δώδεκά του χρόνια χάνει τον πατέρα του και μόνον τότε πέφτει στα χέρια του το μαντολίνο, το οποίο στο μεταξύ έχει μετατραπεί από τον οργανοποιό Καρυδά σε μπουζούκι. Στα γυμνασιακά του χρόνια στα Τρίκαλα μαθαίνει παράλληλα βιολί, συμμετέχοντας με αυτό σε τοπικές εκδηλώσεις: ύστερα από παρότρυνση του Ιταλού καθηγητή μουσικής. Το μπουζούκι τραβάει περισσότερο το ενδιαφέρον του. Τα πρώτα του τραγούδια τα γράφει σε ηλικία 15 χρονών. Στα τέλη του 1935 φεύγει από τα Τρίκαλα για την Αθήνα με σκοπό να σπουδάσει Νομική. Για να συμπληρώσει τα έσοδά του δουλεύει παράλληλα σε ταβέρνες ως μουσικός. Σε μια από αυτές γνωρίζει τον τραγουδιστή Δημήτρη Περδικόπουλο ο οποίος τον πηγαίνει στην δισκογραφική εταιρεία «ODEON». Ηχογραφεί για πρώτη φορά δικό του τραγούδι το 1936, αλλά το κύριο μέρος των προπολεμικών δίσκων του πραγματοποιείται τα επόμενα χρόνια. Πολλά τραγούδια του ερμηνεύουν ο Στράτος Παγιουμτζής, ο Στελλάκης Περπινιάδης, ο Κερομύτης, ο Μάρκος Βαμβακάρης, η Γιωργία Μιττάκη και η Ελβίρα Κάκκη. Με τα τραγούδια του ο Βασίλης Τσιτσάνης εισήγαγε ένα νέο είδος, το οποίο ο ίδιος ονομάζει «Λαϊκό τραγούδι», και βρίσκει απήχηση στο ευρύ κοινό· σε αντίθεση με το ρεμπέτικο τραγούδι που ενδιαφέρει ένα περιορισμένο κύκλο ακροατών. Αξίζει να αναφέρουμε ότι εκείνη την εποχή η λογοκρισία της Μεταξικής δικτατορίας απαγορεύει τα προϋπάρχοντα τραγούδια του ρεμπέτικου περιθωρίου όσο και τις εμφανείς ανατολίτικες μελωδίες. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι αυτό το γεγονός ίσως βοήθησε στην εξάπλωση των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη.⁵⁵

---

⁵⁴ α) Χατζηδούλης 1980:7, β) Μανιάτης 1994:11, γ) Χριστιανόπουλος 1994:9. Σημ. Ο Β. Τσιτσάνης γεννήθηκε στα Τρίκαλα τον Γενάρη του 1917, δ) Λουλέ – Θεοδωράκη 1997:23.

⁵⁵ α) Χατζηδούλης 1980:7,8,9,10,11, β) Μανιάτης 1994:11, γ) Λουλέ – Θεοδωράκη 1997:23, 27.

Τον Μάρτιο του 1938 κατατάσσεται στο τάγμα τηλεγραφητών, στην Θεσσαλονίκη. Θα ακολουθήσει μια διατία, έως ότου απολυθεί από τον στρατό τον Απρίλιο του 1940,⁵⁶ στην οποία θα μεταφέρεται συνεχώς από την Θεσσαλονίκη στην Αθήνα. Εκεί θα πραγματοποιήσει, κατόπιν συνεννοήσεως με τις δισκογραφικές εταιρίες, γραμμοφωνήσεις αλλά και εμφανίσεις σε μαγαζιά. Μετά την απόλυση του αρραβωνιάζεται την Ζωή Σαμαρά, κόρη Θεσσαλονικιού ξυλεμπόρου.⁵⁷ Πέντε περίπου μήνες μετά την απόλυσή του, επιστρατεύεται και φεύγει για το Αλβανικό μέτωπο. Μετά την κατάρρευση του μετώπου τον Απρίλιο του 1941, πηγαίνει στο σπίτι του στα Τρίκαλα και έπειτα στην Θεσσαλονίκη όπου εγκαθίσταται. Εκεί παντρεύεται την αρραβωνιαστικιά του το 1942.⁵⁸

Τα χρόνια της κατοχής τα περνά στη Θεσσαλονίκη, όπου δουλεύει σε διάφορα μαγαζιά. Τον Οκτώβριο του 1942 ανοίγει το δικό του ουζερί, το «Ουζερί Τσιτσάνης», στη διαγώνιο, στο κέντρο της πόλης, επί τις οδούς Παύλου Μελά και Τσιμισκή. Το 1944 γεννιέται το πρώτο τους παιδί, η Βικτωρία. Αυτά τα χρόνια γράφει πολλά από τα τραγούδια που ηχογραφεί μετά τον πόλεμο, όταν ανοίγουν ξανά τα εργοστάσια δίσκων. «Αχάριστη», «Μπαζέ τσιφλίκι», «Τα πέριξ», «Νύχτες μαγικές», «Ζητιάνος της αγάπης», «Ντερμπεντέρισσα» και βέβαια τη «Συννεφιασμένη Κυριακή». Το φθινόπωρο του 1946 εγκαθίσταται ξανά στην Αθήνα και αρχίζει πάλι να ηχογραφεί.⁵⁹

Η δεκαετία 1945 - 1955 είναι ίσως η κορυφαία της καριέρας του καθώς γνωρίζει ευρεία καταξίωση. Με βάση τη δισκογραφία του, η δεκαετία αυτή είναι η πιο μεστή δημιουργικά για αυτόν. Φέρνει στο προσκήνιο νέες φωνές που υπηρετούν τα τραγούδια του και δένονται μαζί του : τη Μαρίκα Νίνου, τη Σωτηρία Μπέλλου, τον Πρόδρομο Τσαουσάκη. «Είμαστε αλάνια», «Πήρα τη στράτα κι έρχομαι», «Χωρίσαμε ένα δειλινό», «Τρελός τσιγγάνος», «Πέφτουν της βροχής οι στάλες», «Όμορφη Θεσσαλονίκη», «Αντιλαλούνε τα βουνά», «Κάνε λιγάκι υπομονή», «Φάμπρικες», «Πέφτεις σε λάθη», «Καβουράκια», «Κάθε βράδυ λυπημένη», «Ξημερώνει και βραδιάζει», «Έλα όπως είσαι», είναι μερικά από τα "γνωστά" τραγούδια του γι' αυτή την περίοδο. Για αυτή την περίοδο, αξίζει να σημειώσουμε τόσο το μελωδικό πλούτο, όσο και τη δεξιοτεχνία στην απόδοση πολλών από αυτών των τραγουδιών. Χαρακτηριστικό των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη αυτής της περιόδου

⁵⁶ Χριστιανόπουλος. 2009: 16. Σημ. απολύθηκε τον Μάρτιο του 1940.

⁵⁷ Χριστιανόπουλος 2009:17.

⁵⁸ α) Χατζηδούλης 1980:13, 14, 15 & 16, β) Μανιάτης 1994:12, γ) Χριστιανόπουλος 2009:17, δ) Λουλέ – Θεοδωράκη 1997:29.

⁵⁹ α) Μανιάτης 1994:12 & 13, β) Χριστιανόπουλος 2009:17.

είναι οι εισαγωγές τους, που συχνά είναι τρεις : ταξίμι, προεισαγωγή, εισαγωγή. Υποθέτουμε ότι είναι κάτι που συναντάται πρώτη φορά στην ελληνική δισκογραφία και είναι δείγμα ιδιαίτερης σπουδής, μουσικής μελέτης και απίστευτης ευχέρειας στη μελωδική έκφραση. Το 1954 γεννιέται στην Αθήνα το δεύτερο τους παιδί, ο Κώστας.⁶⁰

Μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1950, το λαϊκό τραγούδι αλλάζει και κυριαρχούν κάποιες Αραβικές ή και Ινδικές επιρροές. Ο Βασίλης Τσιτσάνης προσπαθεί να εγκλιματιστεί χωρίς να εγκαταλείπει το προσωπικό του ύφος. Το ίδιο κάνει και σε επόμενες περιόδους που η περιρρέουσα ατμόσφαιρα αλλάζει ξανά. Χωρίς ποτέ να αποδεχτεί κάποια από τις εποχιακές "μόδες" παρουσιάζει πάντα κάποια τραγούδια που ίσως έχουν επιρροές από τον κυρίαρχο ήχο αυτών. Τραγούδια του ερμηνεύουν ο Στέλιος Καζαντζίδης, ο Γρηγόρης Μπιθικώτσης, ο Γαβαλάς, ο Αγγελόπουλος, η Καίτη Γκρέυ, η Πόλυ Πάνου, η Χαρούλα Λαμπράκη, ο Σταμάτης Κόκοτας και ο ίδιος. Από αυτά αναφέρω ενδεικτικά : «Ίσως αύριο» (1958), «Τα λιμάνια» (1962), «Τα ξένα χέρια» (1962), «Μείνε αγάπη μου κοντά μου» (1962), «Κορίτσι μου όλα για σένα» (1967), «Απόψε στις ακρογιαλιές» (1968), «Κάποιο αλάνι» (1968), «Της Γερακίνας γιος» (1975), «Δηλητήριο στη φλέβα» (1979).⁶¹

Το 1980 με πρωτοβουλία της UNESCO ηχογραφείται ένας διπλός δίσκος με τίτλο «Χάραμα». Έτσι λεγόταν το μαγαζί στο οποίο ο Τσιτσάνης εμφανιζόταν τα τελευταία δεκατέσσερα χρόνια της καριέρας του και της ζωής του. Σε αυτό το δίσκο παίζει μια σειρά από "γνωστά" του τραγούδια αλλά και πολλά κομμάτια με αυτοσχεδιασμούς στο μπουζούκι. Ο δίσκος αυτός με την έκδοσή του στην Γαλλία, το 1985, παίρνει το βραβείο της Μουσικής Ακαδημίας Charles Gross. Όμως στο μεταξύ ο κορυφαίος δημιουργός έχει φύγει για πάντα. Στις 18 Ιανουαρίου 1984, ακριβώς την ημέρα των γενεθλίων του, πεθαίνει στο νοσοκομείο Brompton του Λονδίνου ύστερα από επιπλοκές μιας εγχείρησης στους πνεύμονες. Μέχρι και 24 μέρες πριν εμφανιζόταν κανονικά σε κέντρο και δούλευε καινούρια τραγούδια.⁶² Η σωρός του μεταφέρθηκε στην Ελλάδα και τάφηκε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών με έξοδα του δημοσίου.⁶³ Τα τελευταία του λόγια ήταν: "Να με θάψετε με το μπουζούκι μου και την ώρα

---

⁶⁰ α) Μανιάτης. 1994:13 & 14, β) Χατζηδούλης. 1980:32, γ) Χριστιανόπουλος. 2009:17.

⁶¹ Χατζηδούλης 1980:39.

⁶² <http://www.tsitsanis.gr/biographia> (πρόσβαση στις 22 Μαρτίου 2013).

⁶³ Χριστιανόπουλος 2009:18.

που θα με κατεβάζετε στον τάφο, θέλω οι φίλοι μου να με παίξουνε την «Συννεφιασμένη Κυριακή»".⁶⁴

---

⁶⁴ Μανιάτης 1994:14.

A2. Καινοτομίες στο έργο του Βασίλη Τσιτσάνη

Ο Παναγιώτης Κουνάδης έχει ξεχωρίσει τον Βασίλη Τσιτσάνη για την πρωτιά που κατέχει στην δισκογραφία της περιόδου 1936 – 1940. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι κατάφερε και πέρασε στην δισκογραφία γύρω στα εκατό τρίλεπτα μουσικά αριστουργήματα. Ήταν τα διπλάσια από τον Σμυρνιό συνθέτη και διευθυντή εκείνα τα χρόνια στην Columbia, Παναγιώτη Τούντα.⁶⁵ Αυτό είναι ένα στοιχείο που τον ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους ρεμπέτες της εποχής εκείνης.

Μουσικολογικά, τα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη χαρακτηρίζονται από μία σειρά καινοτομιών (Λιάβας 1996:4). Μία καινοτομία ήταν οι «αρμονίες».⁶⁶ Οι «αρμονίες» που χρησιμοποιούσε ο Βασίλης Τσιτσάνης σηματοδοτούσαν το πέρασμα σε μια κάθετη μουσική γραφή. Μέχρι τότε, οι συνθέτες χρησιμοποιούσαν ανατολίτικους δρόμους και μια οριζόντια μουσική σκέψη (Λιάβας 1996:4). Ο ίδιος ο Βασίλης Τσιτσάνης δεν χρησιμοποίησε τον όρο «αρμονίες» ή «αρμονία».⁶⁷ Δεύτερη καινοτομία είναι το νέο ύφος παιξίματος (Λιάβας 1996:4). Ο Βασίλης Τσιτσάνης δε χρησιμοποιούσε όλα τα ανατολίτικα παραδοσιακά ντουζένια,⁶⁸ παρά μόνο ένα, το ρε-λα-ρε. Στο παίξιμο του Βασίλη Τσιτσάνη διακρίνονται γρήγορες πενιές και glissandi, σε αντίθεση με τη λιτή και κοφτή πενιά που μονοπωλούσε εκείνη την εποχή. Η τρίτη καινοτομία ήταν η προσθήκη καινούργιων ηχοχρωμάτων στις ρεμπέτικες ορχήστρες. Χρησιμοποιήθηκε το πιάνο και το ακορντεόν. Ίσως αυτή η καινοτομία να επιβεβαιώνει το πρώτο χαρακτηριστικό. Τέταρτη και τελευταία καινοτομία είναι η ενορχήστρωση και η επεξεργασία του μουσικού υλικού. Είτε δύο είτε τρεις φωνές μοιράζουν τις "αρμονίες" ή πολλές φορές χρησιμοποιούνται ως χορωδία με "ερωτήσεις" –

⁶⁵ α) <http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=55911&autostart=0> (πρόσβαση στις 25 Φεβρουαρίου 2013 - στιγμιότυπο 7:20), β) Κουνάδης, Παναγιώτης. 2011.

⁶⁶ Σημ. «Αρμονίες» ήταν ένας όρος που έδωσαν οι ρεμπέτες.

⁶⁷ Σημ. «Οι αρμονίες είναι τα πρώτο-σεγόντο τραγουδάκια, τα λεγόμενα ματζοράκια-μινόρακια», φέρεται να έχει πει ο Βασίλης Τσιτσάνης κατά τον Λιάβα (1996). Στο παράρτημα του βιβλίου του Στάθη Gauntlett αναδημοσιεύεται μια συνέντευξη του Βασίλη Τσιτσάνη το 1972. Όπως προλογίζει ο συγγραφέας, η συγκεκριμένη συνέντευξη έχει ανατυπωθεί σε άλλα βιβλία (Ρεμπέτικα Τραγούδια, Πετρόπουλος και Ρεμπέτικη Ανθολογία, Σχορέλης) με φαιδρά τυπογραφικά λάθη. Έπειτα, αναδημοσιεύεται η συνέντευξη που αποσκοπεί στην αποκατάσταση του γραπτού λόγου του Βασίλη Τσιτσάνη. Έτσι προκύπτει: Στην ερώτηση «σε μια συνέντευξη που δώσατε στον Κυριακάτικο Ταχυδρόμο (Απρίλιος 1951) χαρακτηρίσατε τα πρώτα σας τραγούδια ως καντάδες. εννοούσατε καντάδες με τη συνηθισμένη σημασία του όρου, δηλαδή σερενάτες ιταλικού στυλ.» Απαντά, «εννοώ ως επί το πλείστον τα πρώτο σεγόντο τραγουδάκια τα λεγόμενα ματζοράκια-μινόρακια, όπως το "Αραμπάς περνά", "Μια Κυριακή σε γνώρισα" κλπ.».

⁶⁸ Ντουζένια λέγονται τα (διάφορα) κουρδίσματα του μπουζουκιού.

"απαντήσεις". Οι τελευταίες δύο καινοτομίες διακρίνονται από τη μεταπολεμική περίοδο και έπειτα (1946).⁶⁹ Στην προπολεμική περίοδο, φτάνουμε έως τη χρήση μιας δεύτερης φωνής.

Σύμφωνα με τον Λιάβα, η αλλαγή στην δομή των τραγουδιών γίνεται πιο σύνθετη. Οι προεισαγωγές⁷⁰ είναι κάτι πρωτόγνωρο και πιθανόν ένα στοιχείο που εισάγει πρώτος ο Βασίλης Τσιτσάνης στο ρεμπέτικο τραγούδι. Εκτός από την αλλαγή στην μουσική δομή, έχουμε και αλλαγή στην ποιητική δομή (Λιάβας 1996:5). Για πρώτη φορά οι παραδοσιακές ποιητικές φόρμες του δίστιχου και της ομοιοκαταληξίας απομακρύνονται από το ρεμπέτικο τραγούδι. Υπάρχει η χρήση του "ρεφρέν" καθώς και "μικτά" στιχουργικά σχήματα, που συχνά ακολουθούν τις απρόσμενες αλλαγές της μελωδίας.⁷¹ Οι αλλαγές στην ποιητική δομή εμφανίζονται στα μεταπολεμικά τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη.

---

⁶⁹ Λιάβας. 1996:4.

⁷⁰ Έτσι χαρακτηρίζεται από τον Βασίλη Τσιτσάνη το μουσικό υλικό που υπάρχει/παίζεται πριν από την εισαγωγή.

⁷¹ Λιάβας. 1996:5.

A3. Η περίοδος 1936 – 1940: Η μουσική, οι μουσικοί και ο ρόλος των εταιριών ηχογράφησης

Ο Θεόφιλος Αναστασίου στο βιβλίο του «Βασίλης Τσιτσάνης-Άπαντα» χωρίζει τα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη σε τέσσερις περιόδους: Προπολεμική (1936 – 1940), πρώτη μεταπολεμική (1946 – 1957), δεύτερη μεταπολεμική (1958 – 1974) και τελευταία (1975 – 1983). Η παρούσα διπλωματική εργασία ερευνά και αναλύει τα τραγούδια της προπολεμικής περιόδου (1936 – 1940).

Η περίοδος 1936 – 1940 όσον αφορά τα γραμμοφωνημένα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη οριοθετείται από τα εξής γεγονότα:

1. την πρώτη γραμμοφώνηση του Β. Τσιτσάνη τον Φεβρουάριο του 1936 και
2. το κλείσιμο των δισκογραφικών εταιριών λόγω πολέμου τον Οκτώβριο του 1940.

Σύμφωνα με τα παραπάνω γεγονότα και παράλληλα με το γεγονός ότι το χρονικό διάστημα Μάρτιος 1938 – Απρίλιος 1940 υπηρετεί την στρατιωτική του θητεία, χωρίζω την περίοδο (1936 – 1940) γραμμοφώνησης σε τρεις υποπεριόδους. Η πρώτη είναι από τον Φεβρουάριο του 1936 έως το Μάρτιο του 1938, διότι:

1. με την πραγματοποίηση της πρώτης γραμμοφώνησης (Φεβρουάριος 1936) ξεκινάει η καριέρα του στην δισκογραφία και
2. τον Μάρτιο του 1938 φεύγει από την Αθήνα, μεταβαίνει στην Θεσσαλονίκη για να υπηρετήσει ως στρατιώτης.

Η δεύτερη είναι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο είναι στρατιώτης και είναι η περίοδος ακμής των γραμμοφωνήσεων (Μάρτιος 1938 – Απρίλιος 1940). Η τρίτη είναι από τον Απρίλιο του 1940 που απολύεται από τον στρατό έως τα τέλη Οκτωβρίου του 1940 που επιστρατεύεται για το αλβανικό μέτωπο στα πλαίσια του Ιταλοελληνικού πολέμου.

Ο Βασίλης Τσιτσάνης φτάνει στην Αθήνα στα τέλη του 1935 με σκοπό να σπουδάσει νομική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η ανάγκη επιβίωσης τον οδήγησε σε ανεύρεση εργασίας. Εργάζεται ως μουσικός σε ταβέρνες. Το μαγαζί που εργάστηκε για πρώτη φορά στην Αθήνα λεγόταν «Τα μπιζέλια». Αργότερα έπαιξε σε ένα άλλο που λεγόταν «Κουκλάκι». Τα κέρδη από αυτές τις δουλειές μπορούσαν να καλύψουν τα έξοδα διαμονής και διατροφής του.

Σε μια ταβέρνα γνωρίζει τον Δημήτρη Περδικόπουλο.⁷² Αυτός πηγαίνει τον Βασίλη Τσιτσάνη στην «ODEON GA» για να κάνει δίσκο. Εκεί γνωρίζει τον τότε μαέστρο και υπεύθυνο για τις φωνογραφήσεις Σπύρο Περιστέρη. Απευθυνόμενος στο νεαρό τότε Τσιτσάνη ,σύμφωνα με λεγόμενα του ίδιου (Τσιτσάνη), του είπε ότι «δεν μπορούνε τώρα, ας περάσει αργότερα». Έπειτα, ο Βασίλης Τσιτσάνης, πήγε κι άλλες φορές αλλά δεχόταν την ίδια απάντηση. Όμως, μετά από καιρό συνάντησε στο καφενείο των μουσικών στην Αθήνα τον Σπύρο Περιστέρη ο οποίος του είπε ότι ήθελε να γραμμοφωνήσει ένα τραγούδι. Με αυτόν τον τρόπο καταφέρει τελικά και γραμμοφωνεί το πρώτο του τραγούδι. Ο δίσκος που κυκλοφορεί αργότερα, περιλαμβάνει δύο τραγούδια, αυτό του Βασίλη Τσιτσάνη και ένα του Δημήτρη Περδικόπουλου. Ήταν, το «Σιγά, καλέ την άμαξα» ένα καλαματιανό που ο Βασίλης Τσιτσάνης παίζει μπουζούκι και το «Σ' ένα τεκέ σκαρώσανε» (ζείμπέκικο του Τσιτσάνη) στο οποίο τραγουδά η Γεωργία Μιττάκη. Αυτή είναι η πρώτη δισκογραφική παρουσία του Βασίλη Τσιτσάνη. Ήταν Φεβρουάριος του 1936⁷³ όπου εμφανίζεται για πρώτη φορά σαν οργανοπαίχτης και συνθέτης ρεμπέτικων τραγουδιών.⁷⁴

Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τα λεγόμενα του ίδιου που αναφέρει ότι φτάνει στην Αθήνα στα τέλη του 1936 ενώ έχει ήδη γραμμοφωνήσει τον Φεβρουάριο του ίδιου έτους. Σύμφωνα με την ημερομηνία της πρώτης γραμμοφώνησης, η οποία είναι τεκμηριωμένη από τον δίσκο κυκλοφορίας, και σύμφωνα με τα παραπάνω γεγονότα μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο Βασίλης Τσιτσάνης φτάνει στα τέλη του 1935 στην Αθήνα και γραμμοφωνεί για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο του 1936. Η δεύτερη ημερομηνία γραμμοφώνησης είναι τον Οκτώβριο και η τρίτη στα τέλη του 1936 κατά τις οποίες γραμμοφωνούνται από δύο τραγούδια.⁷⁵ Άρα συνολικά γραμμοφωνούνται έξι (6) τραγούδια αυτό το έτος.⁷⁶ Αυτά τα γεγονότα έρχονται σε αντίθεση με τα λεγόμενα του Βασίλη Τσιτσάνη. Σε ερώτηση του Κώστα Χατζηδούλη «μετά από πόσο καιρό γραμμοφώνησες τραγούδι;» αναφέρει: «...πέρασε ένα χρόνος για να κάνω άλλο δίσκο...».⁷⁷

Από τον Φεβρουάριο του 1936 έως τον Οκτώβριο του 1940 ο Βασίλης Τσιτσάνης γραμμοφωνεί συνολικά εκατόν δέκα τέσσερα (114) τραγούδια σε τέσσερις (4) διαφορετικές

⁷² Σημ. Δημήτρης Περδικόπουλος: τραγουδιστής Σμυρνείκων και δημοτικών τραγουδιών.

⁷³ Σημ. Ο Βασίλης Τσιτσάνης, στην αυτοβιογραφία του, αναφέρει ότι «[...] πρέπει να ήταν το 1937[...]».

⁷⁴ Χατζηδούλης 1980:11 &12.

⁷⁵ Μανιάτης 1994: 93 & 98.

⁷⁶ Βλέπε στην συνέχεια της παραγράφου και στους πίνακες.

⁷⁷ Χατζηδούλης 1980:12.

δισκογραφικές εταιρίες.⁷⁸ Τα εκατόν πέντε (105) από αυτά είναι αποκλειστικά δικές του μουσικές συνθέσεις, ένα (1) είναι δημοτικό/δημοτικοφανές⁷⁹ και τα υπόλοιπα οκτώ (8) επανεκτελέσεις. Σύμφωνα με τον Παναγιώτη Κουνάδη, «σε μια εποχή δύσκολη, από άποψη λογοκρισίας, κατάφερε να περάσει στην δισκογραφία το μεγαλύτερο αριθμό τραγουδιών από όλους τους Έλληνες συνθέτες της εποχής».⁸⁰

Από τον Μάρτιο του 1938 μέχρι τον Απρίλιο του 1940 είναι φαντάρος στο τάγμα τηλεγραφητών στη Θεσσαλονίκη (δεύτερη υποπερίοδος). Οι γραμμοφωνήσεις γίνονταν κατά τη διάρκεια των αδειών που του παρέχονταν από τη στράτευση. Πήγαινε στην Αθήνα για αυτό το σκοπό. Πολλές φορές για να πραγματοποιήσει σωστά τις γραμμοφωνήσεις παραβίαζε τις διάρκειες των αδειών, διότι όπως λέει ο ίδιος «έπρεπε να μάθει το τραγούδι στον τραγουδιστή, να κάνει πρόβες και να πάει στο στούντιο να γραμμοφωνήσει». Έτσι ο χρόνος δεν ήταν αρκετός και όταν γύριζε πίσω στο τάγμα στη Θεσσαλονίκη είχε να αντιμετωπίσει ποινές, το πειθαρχείο και έπειτα τα κρατητήρια. Μέσα στο πειθαρχείο του τάγματος συνέθεσε πολλά τραγούδια. Ενδεικτικά, ο Βασίλης Τσιτσάνης, αναφέρει τα: «Ο γάμος του Τσιτσάνη», «Ο Τσιτσάνης στη ζούγκλα», «Κάτω στο Πασαλιμάνι», «Καλαμπακιώτισσα», «Τρικαλινή παλιά μου αγάπη», «Το φιλί δεν είναι κρίμα», «Ξελογιάστρα», «Αρχόντισσα». Έπειτα, περιγράφει τον τρόπο κατά τον οποίο ερχόταν σε συνεννόηση με την εκάστοτε δισκογραφική εταιρία για γραμμοφώνηση τραγουδιών. Η εταιρία του τηλεφώνουσε ή του τηλεγραφούσε και τον ενημέρωνε για την ακριβή ημερομηνία κατά την οποία το στούντιο θα ήταν έτοιμο για γραμμοφώνηση. Έτσι θα έπρεπε να έχει εξασφαλίσει άδεια για να μεταβεί στην Αθήνα την ημέρα εκείνη και να πραγματοποιηθεί η γραμμοφώνηση με επιτυχία. Όπως περιγράφει ο ίδιος, όταν έφτανε στην Αθήνα έπεφτε σήμα από τις εταιρίες γραμμοφώνησης, ότι δηλαδή βρίσκεται στην Αθήνα. Πολλές φορές οι εταιρίες ερχόταν σε αντιπαράθεση για το ποια θα γραμμοφώνουσε τα περισσότερα τραγούδια του. Το ίδιο περίπου συνέβαινε με τα μαγαζιά και τις ταβέρνες οι οποίες τον διεκδικούσαν για να εμφανιστεί ζωντανά.⁸¹

⁷⁸ Μανιάτης 1994:93, 94, 98, 100, 101, 106 & 107.

⁷⁹ Χατζηδούλης 1980:12. Σημ. Όπως αναφέρεται παραπάνω ο πρώτος δίσκος του Τσιτσάνη ήταν με τον Δ. Περδικόπουλο και ο δίσκος περιείχε ένα τραγούδι του Δ. Π. και ένα το Β. Τ.

⁸⁰ α) <http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=55911&autostart=0> (πρόσβαση στις 25 Φεβρουαρίου 2013 - στιγμιότυπο 7:20), β) Κουνάδης Παναγιώτης. 2011.

⁸¹ Χατζηδούλης 1980:14, 15 & 16.

Κατά την δεύτερη υποπερίοδο γραμμοφωνείται ο μεγαλύτερος αριθμός τραγουδιών. Στο μεγαλύτερο μέρος αυτής της περιόδου ο Βασίλης Τσιτσάνης υπηρετεί στον Ελληνικό στρατό. Όταν απολύεται, τον Απρίλιο του 1940, μετακομίζει στην Αθήνα για να συνεχίσει την δουλειά του. Σε αυτό το χρονικό σημείο δουλεύει ως μουσικός σε διάφορα μαγαζιά της Αθήνας.⁸² Έτσι, του δίνεται η δυνατότητα να ασχοληθεί αποκλειστικά με τη μουσική. Συγκεκριμένα, να παίζει μπουζούκι και να τραγουδά σε κέντρα/ταβέρνες, να συνθέτει τραγούδια και να τα γραμμοφωνεί.

Κατά την προπολεμική περίοδο (1936 – 1940) οι εκτελεστές των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη είναι συνολικά δεκαεπτά (17) και οι συμμετέχοντες δώδεκα (12).⁸³ Στα εκατόν έντεκα (111) από τα εκατόν δέκα τέσσερα (114) τραγούδια σημειώνεται ο χορός. Σύμφωνα με αυτό το στοιχείο και τον πίνακα της σελίδας 36 προκύπτουν τα παρακάτω:

1. σημειώνονται συνολικά δέκα (10) χοροί και τρία οργανικά κομμάτια/τραγούδια.⁸⁴
2. χασάπικος είναι ο χορός των περισσότερων τραγουδιών αυτής της περιόδου, πενήντα πέντε (55) συνολικά. Τριάντα επτά (37) τραγούδια είναι γραμμένα στο ζεϊμπέκικο χορό. Οι υπόλοιποι χοροί εμφανίζονται έως και τέσσερις φορές.⁸⁵

Το έτος 1936 γραμμοφωνεί έξι (6) τραγούδια, το 1937 δέκα τέσσερα (14), το 1938 σαράντα επτά (47), το 1939 τριάντα έξι (36) και το 1940 έντεκα (11).⁸⁶ Το 1938 πραγματοποιείται ο μεγαλύτερος αριθμός γραμμοφωνημένων τραγουδιών. Δεύτερο, σε αριθμό γραμμοφωνημένων τραγουδιών είναι το έτος 1939, τρίτο το 1937, τέταρτο το 1940 και πέμπτο το 1936.⁸⁷

Στην δισκογραφική εταιρία «ODEON GA» γραμμοφωνεί τα περισσότερα τραγούδια, σαράντα (40) από τα εκατόν δέκα τέσσερα (114). Όμως, όπως σημειώνει ο Βασίλης

---

⁸² Χατζηδούλης 1980:16.

⁸³ Βλ. σελίδα 8, υποσημείωση Νο.6.

⁸⁴ Απτάλικος, βαρύς χασάπικος, ζεϊμπέκικος, καλαματιανός, καρσιλαμάς, ρούμπα, σέρβικος, συρτός, χασάπικος, χασαποσέρβικος.

⁸⁵ Βλέπε σχετικό πίνακα στη σελίδα 34.

⁸⁶ Μανιάτης 1994:93, 94, 98, 100, 101, 106 & 107.

⁸⁷ Βλέπε σχετικό πίνακα στη σελίδα 37.

Τσιτσάνης στην αυτοβιογραφία του, η «COLUMBIA DG.» και η «HIS MASTER VOICE AO» ήταν η ίδια δισκογραφική εταιρία⁸⁸ αλλά με διαφορετικούς υπεύθυνους παραγωγής.

Ο Στράτος Παγιουμιτζής είναι αυτός που εμφανίζεται τις περισσότερες φορές ως εκτελεστής τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη. Εκτελεί συνολικά πενήντα τραγούδια.⁸⁹ Δεύτερος είναι ο Βασίλης Τσιτσάνης με σαράντα επτά εκτελέσεις τραγουδιών. Ο Στράτος Παγιουμιτζής είναι ο σημαντικότερος εκτελεστής των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη για την περίοδο 1936 - 1940.⁹⁰ Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Βασίλης Τσιτσάνης εμφανίζεται ως εκτελεστής των τραγουδιών του πάντα ως ντουέτο με κάποιον άλλο/η εκτελεστή/στρια.

Στην δισκογραφική εταιρία «PARLOPHONE B.» γραμμοφωνεί συνολικά τέσσερα (4) τραγούδια. Οι εκτελεστές είναι δύο, η Σοφία Καρίβαλη και ο Δημήτρης Πεردικόπουλος. Οι συμμετέχοντες είναι δύο, ο Ε. Μωραΐτης και ο Παναγιώτης Τούντας. Στην «ODEON GA» γραμμοφωνεί σαράντα (40) τραγούδια με εκτελεστές τις/τους: Γεωργία Μιττάκη, Δημήτρη Πεردικόπουλο, Ελβίρα Κακκή, Μάρκο Βαμβακάρη, Σοφία Καρίβαλη, Απόστολο Χατζηχρίστο, Στράτο Παγιουμιτζή, Ιωάννη Παπαϊωάννου και Γ. Κωνσταντινίδη. Με την «ODEON GA» συμμετέχει στους δίσκους του Βασίλη Τσιτσάνη ο τότε διευθυντής της εταιρίας Σπύρος Περιστερής. Επίσης, συμμετέχει και ο Α. Παγκαλάκης.⁹¹ Στην «HIS MASTER VOICE AO» γραμμοφωνεί συνολικά τριάντα οκτώ (38) τραγούδια με εκτελεστές τους/τις: Στέλιος Περπινιάδης, Π. Χρυσίνης, Στράτος Παγιουμιτζής, Δημήτρης Πεردικόπουλος, Δημήτρης Ρουμελιώτης, Ρίτα Αμπατζή, Ιωάννα Γεωργακοπούλου, Νταίζυ Σταυροπούλου, Χ. Μαυρίδης και Στέλιος Κερομύτης. Συμμετέχοντες: Δημήτρης Σέμσης, Κώστας Καρίπης, Β. Ταμβάκης, Κοσμάς Κοσμαδόπουλος. Στην «COLUMBIA DG.» γραμμοφωνεί τριάντα δύο (32) τραγούδια. Εκτελεστές: Δημήτρης Πεردικόπουλος, Στέλιος Περπινιάδης, Στράτος Παγιουμιτζής, Π. Χρυσίνης, Στέλιος Κερομύτης, Νταίζυ Σταυροπούλου. Συμμετέχοντες: Ιωάννης Παπαϊωάννου, Κώστας Κανούλας, Θεοχάρης Σπυρόπουλος, Κατίνα Τσακίρη.

---

⁸⁸ Χατζηδούλης 1980:15. Σημ. Ο Β. Τσιτσάνης αναφέρει χαρακτηριστικά το φωνογραφικό συγκρότημα Λαμπρόπουλου οι οποίοι ήταν μέτοχοι στις εταιρίες «COLUMBIA DG» και «HIS MASTER VOICE AO».

⁸⁹ Βλ. σελίδα 41. Ευστράτιος Παγιουμιτζής και Στράτος Παγιουμιτζής είναι το ίδιο πρόσωπο.

⁹⁰ Χατζηδούλης 1980:29. Σημ. Ο Βασίλης Τσιτσάνης χαρακτηρίζει τον Στράτο Παγιουμιτζή ως τον πιο συγκλονιστικό ερμηνευτή ρεμπέτικων και λαϊκών τραγουδιών. Τον θεωρεί ανεπανάληπτο. Σύμφωνα με τα λεγόμενα του «ο Στράτος είναι η μεγαλύτερη φωνή που πέρασε ποτέ από το ρεμπέτικο και λαϊκό τραγούδι».

⁹¹ Σημ. Ο Β. Τσιτσάνης αναφέρεται πλέον και σαν εκτελεστής (τραγουδιστής) με τις εταιρίες «ODEON GA», «HIS MASTER VOICE AO» και «COLUMBIA DG.».

Α4. Κατάλογος τρυγούδιων Βασίλη Τσιτσάνη (Περίοδος 1936-1940)⁹²

Διοργανωτική Εταιρεία	Αριθμός Κατάλογο πίας	Τίτλος Τρυγούδιού	Χορός	Συμμέτοχος	Φωνογράφηση	Εκτελεστές
1 COLUMBIA DG.	6305	ΜΑΡΙΩ ΚΑΙ ΜΑΝΑΒΗΣ	Συρτός		Φεβρ. 1937	Α. Πεδοκτόπουλος
2 COLUMBIA DG.	6305	ΓΚΟΥΒΕΡΝΑΝΤΑ	Καλαματιανός	Α. Πεδοκτόπουλος	Φεβρ. 1937	Α. Πεδοκτόπουλος
3 COLUMBIA DG.	6344	ΓΙΑ ΣΕΝΑ ΕΕΝΥΧΤΩ	Χασάπτικος		Νοέμβρ. 1937	Στελλάκης Πεπτινιάδης - Β. Τσιτσάνης
4 COLUMBIA DG.	6344	ΤΑ ΧΑΝΩΣΑΝ ΣΕ ΒΑΕΠΩ	Χασάπτικος		Νοέμβρ. 1937	Στελλάκης Πεπτινιάδης
5 COLUMBIA DG.	6357	ΘΑ ΡΘΩ ΜΙΑ ΓΑΥΚΕΙΑ ΒΡΑΔΥΑ	Ζεϊμπέκικος		Ιαν. 1938	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής
6 COLUMBIA DG.	6457	Σ' ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΔΥΣΤΥΧΗΣ	Χασάπτικος		Ιαν. 1938	Στελλάκης Πεπτινιάδης - Π. Χρυσίνης
7 COLUMBIA DG.	6432	Η ΜΙΚΡΗ ΤΩΝ ΠΟΔΑΡΑΔΩΝ	Χασάπτικος		Ιούν. 1938	Α. Πεδοκτόπουλος
8 COLUMBIA DG.	6432	ΣΤΟ ΜΕΝΤΙΟΥΜ		Σ. Χρυσίνης - Α. Πεδοκτόπουλος	Ιούν. 1938	Α. Πεδοκτόπουλος
9 COLUMBIA DG.	6440	ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑ	Χασάπτικος		Δεκ. 1938	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής - Στελλάκης Πεπτινιάδης
10 COLUMBIA DG.	6440	ΒΑΓΓΕΛΙΤΣΑ	Συρτός	Ιωάννης Παυσιόωννου	Δεκ. 1938	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής - Στελλάκης Πεπτινιάδης
11 COLUMBIA DG.	6449	Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΤΣΙΤΣΑΝΗ	Χασάπτικος	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής - Κ. Κανούλας	Δεκ. 1938	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής - Στελλάκης Πεπτινιάδης
12 COLUMBIA DG.	6449	ΑΤΕΛΕΙΩΤΟ	Σέββικος		Δεκ. 1938	Σόλο μουζούκι Β. Τσιτσάνης
13 COLUMBIA DG.	6451	ΤΑ ΒΕΛΟΥΔΕΝΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ	Ζεϊμπέκικος		Δεκ. 1938	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής
14 COLUMBIA DG.	6451	ΔΥΟ ΜΑΤΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑΡΙΚΑ	Καλαματιανός		Φεβρ. 1939	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής - Στελλάκης Πεπτινιάδης
15 COLUMBIA DG.	6479	ΝΤΑΙΖΥ	Ζεϊμπέκικος		Ιούν. 1939	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής - Β. Τσιτσάνης
16 COLUMBIA DG.	6479	ΣΕ ΦΙΝΟ ΑΚΡΟΓΙΑΝΙ	Χασάπτικος		Ιούν. 1939	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής - Στελλάκης Πεπτινιάδης
17 COLUMBIA DG.	6488	ΣΕ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝΕ ΣΕ	Χασάπτικος		Ιούν. 1939	Ευστράτιος Πεγνιομυτζής

⁹² α) Στον παρόν κατάλογο προπολεμικών τρυγούδιων του Βασίλη Τσιτσάνη ακολουθούν την ορθογραφία του πρωτότυπου.

β) Μαννάτης 1994:93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112.

ΣΥΖΗΤΟΥΝΕ						
18	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6488	ΝΑ ΠΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΥΛΑ	Ζειμπέκικος	Ιούν. 1939	- Β. Τσιτσάνης Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Στελλάκης Πεπρινιάδης
19	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6511	Ο ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ ΣΤΗ ΖΟΥΤΚΛΑ	Χασάπικος	Νοέμβρ. 1939	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
20	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6511	ΣΕΡΒΙΚΟ	Οργανικό	Νοέμβρ. 1939	Σόλο μουζούκι Β. Τσιτσάνης
21	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6528	ΑΔΩΛΕΚΑ Η ΩΡΑ	Ζειμπέκικος	Νοέμβρ. 1939	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
22	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6528	ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟ ΔΕΙΛΙΝΟ	Χασάπικος	Νοέμβρ. 1939	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
23	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6535	ΤΟ ΚΑΤΣΑΡΟΣΟΥ ΤΟ ΜΑΛΛΙ	Χασασοσέρβικος	Δεκ. 1939	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
24	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6535	ΤΟ ΣΥΡΕ ΚΙ ΕΝΑ ΑΡΧΙΝΙΣΑ		Μάιος 1940	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
25	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6546	ΧΑΡΕΜΙΑ ΜΕ ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ	Ζειμπέκικος	Ιούν. 1940	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
26	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6546	ΣΕ ΖΗΛΕΥΩ ΣΕ ΠΟΘΩ	Χασάπικος	Ιούν. 1940	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
27	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6547	ΓΙ' ΑΥΤΑ ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ	Ζειμπέκικος	Ιούν. 1940	Στ. Κερομήτης - Β. Τσιτσάνης
28	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6547	ΦΙΝΑ ΘΑ ΤΗΝ ΠΕΡΝΑΜΕ	Χασάπικος	Ιούν. 1940	Ντράζο Σταυροπούλου - Β Τσιτσάνης
29	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6556	Ο ΚΟΣΜΟΣ ΑΙΤ' ΤΗ ΖΗΛΕΙΑ ΤΟΥ	Ζειμπέκικος	Ιούν. 1940	Σπράτος - Κερομήτης - Τσιτσάνης
30	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6556	Τ' ΑΔΙΚΟ Ο ΘΕΟΣ ΔΕ ΘΕΛΕΙ	Χασάπικος	Ιούν. 1940	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
31	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6566	ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΑΝΘΟΥΛΑ	Ζειμπέκικος	Ιούν. 1940	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
32	ΚΟΛΟΜΒΙΑ ΔΓ.	6566	ΖΩΗΤΣΑ ΜΟΥ	Χασάπικος	Ιούν. 1940	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Β. Τσιτσάνης
33	HIS MASTER VOICE AO	2438	ΕΞΕΛΟΓΙΑΣΤΡΑ	Χασάπικος	Τέλος 1937	Στελλάκης Πεπρινιάδης - Π. Χρυσίνης
34	HIS MASTER VOICE AO	2438	ΟΝΑ ΤΑ ΕΧΩ ΒΑΡΕΘΕΙ	Χασάπικος	Τέλος 1937	Στελλάκης Πεπρινιάδης - Π. Χρυσίνης
35	HIS MASTER VOICE AO	2448	Ο ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ ΣΤΟ ΜΟΝΤΕ ΚΑΡΑΟ	Χασάπικος	1937	Ευστράτιος Παγιομυτζίης - Στελλάκης Πεπρινιάδης

36	HIS MASTER VOICE AO	2448	ΤΡΙΚΑΛΙΝΗ ΤΣΑΧΙΠΙΝΑ	Σέββκος		1937	Στελλάκης Περγινιάδης - Π. Χρυσίνης
37	HIS MASTER VOICE AO	2463	ΜΠΟΕΜΙΣΣΑ	Χασάπκος		17.3. 1938	Ευστράτιος Περγιουμτζής - Στελλάκης Περγινιάδης
38	HIS MASTER VOICE AO	2463	ΟΤΑΝ ΣΕ ΠΡΟΤΟΓΙΝΟΡΙΣΑ	Χασάπκος	Ευστράτιος Περγιουμτζής	17.3. 1938	Ευστράτιος Περγιουμτζής - Στελλάκης Περγινιάδης
39	HIS MASTER VOICE AO	2484	ΠΟΛΙΤΙΣΣΑ	Χασάπκος		1938	Α. Πεδικόπουλος - Π. Χρυσίνης
40	HIS MASTER VOICE AO	2484	ΤΙ ΘΕΛΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΝΑ	Χασάπκος		1938	Στελλάκης Περγινιάδης
41	HIS MASTER VOICE AO	2523	ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ	Χασάπκος		1938	Δημ. Ρουμελιώτης
42	HIS MASTER VOICE AO	2523	ΑΕΝ ΤΩΠΑ ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ	Ζεϊμπέκκος		1938	Δημ. Ρουμελιώτης
43	HIS MASTER VOICE AO	2538	ΑΠΟΥΕ ΝΑ ΜΗΝ ΚΟΙΜΗΘΗΣ	Χασάπκος		1938	Πίτα Αμπατζή - Στελλάκη Περγινιάδης
44	HIS MASTER VOICE AO	2538	ΔΥΟ ΜΕΡΑΚΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ	Καρυσλαμάς	Δημήτρης Σέμσης	1938	Πίτα Αμπατζή - Στελλάκη Περγινιάδης
45	HIS MASTER VOICE AO	2540	ΘΑ ΡΩΤΗΣΩ ΤΗ ΜΑΜΑ ΣΟΥ	Χασάπκος	Ευστράτιος Περγιουμτζής	Οκτ. 1938	Ευστράτιος Περγιουμτζής - Στελλάκης Περγινιάδης
46	HIS MASTER VOICE AO	2540	ΜΕΣ' ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΣΚΟΤΟΥΡΑ ΜΟΥ	Ζεϊμπέκκος	Ευστράτιος Περγιουμτζής	Οκτ. 1938	Ευστράτιος Περγιουμτζής
47	HIS MASTER VOICE AO	2571	ΤΗΝ ΟΜΟΡΦΙΑ ΣΟΥ ΕΧΑΣΕΣ	Ζεϊμπέκκος	Ευστράτιος Περγιουμτζής	1939	Ευστράτιος Περγιουμτζής - Στελλάκης Περγινιάδης
48	HIS MASTER VOICE AO	2571	ΠΑΝΕ ΤΑ ΔΕΦΤΑ ΜΟΥ	Χασάπκος	Α. Πεδικόπουλος	1939	Στελλάκης Περγινιάδης - Β. Τσιτσάνης
49	HIS MASTER VOICE AO	2600	ΑΕΝ ΣΕ ΘΕΛΩ ΠΙΑ	Χασάπκος		1939	Στελλάκης Περγινιάδης - Β. Τσιτσάνης
50	HIS MASTER VOICE AO	2600	ΤΩΡΑ ΓΥΡΝΑΣ ΣΤΙΣ ΦΕΙΤΟΝΙΕΣ	Ζεϊμπέκκος	Ευστράτιος Περγιουμτζής	1939	Ευστράτιος Περγιουμτζής - Στελλάκης Περγινιάδης
51	HIS MASTER VOICE AO	2610	ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕ ΜΠΕΡΔΕΥΕΣ	Χασάπκος	Ευστράτιος Περγιουμτζής	1939	Ευστράτιος Περγιουμτζής - Β. Τσιτσάνης
52	HIS MASTER VOICE AO	2610	ΚΑΛΑΜΠΛΑΚΙΟΤΙΣΣΑ	Ζεϊμπέκκος	Ευστράτιος Περγιουμτζής	1939	Ευστράτιος Περγιουμτζής - Β. Τσιτσάνης
53	HIS MASTER VOICE AO	2628	ΤΑΤΑΥΛΙΑΝΟ	Οργάνικό		1939	Μπουζούκι Β. Τσιτσάνης
54	HIS MASTER VOICE AO	2628	Ο ΣΑΡΚΑΦΚΙΑΣ	Ζεϊμπέκκος		1939	Ευστράτιος Περγιουμτζής

		ΧΡΥΣΟΚΕΝΤΗΜΕΝΟ					
75	ODEON GA	7005	ΝΑ ΠΑΤΙ ΠΕΡΝΩ	Χασάπικος	1937	Μ. Βαμβακάρης - Σοφία Καρίβαλη	
76	ODEON GA	7005	Ο ΜΑΡΚΟΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΤΗΣ	Ζεϊμπέκικος	1937	Μ. Βαμβακάρης - Σοφία Καρίβαλη	
77	ODEON GA	7068	ΟΛΑ ΤΑ ΕΧΩ ΒΑΡΕΘΗ	Χασάπικος	Τέλος 1937	Α. Πεδικόπουλος	
78	ODEON GA	7068	ΕΞΑΟΓΙΑΣΤΡΑ	Χασάπικος	Τέλος 1937	Α. Πεδικόπουλος	
79	ODEON GA	7095	Η ΕΕΝΗΤΕΙΑ	Χασάπικος	Αρχές 1938	Ατ. Χατζηγιάντος - Β. Τσιτσάνης	
80	ODEON GA	7095	ΤΟ ΤΡΕΛΛΟΚΟΠΤΣΟ	Χασάπικος	Αρχές 1938	Ατ. Χατζηγιάντος - Β. Τσιτσάνης	
81	ODEON GA	7107	ΠΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑ	Χασάπικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής	
82	ODEON GA	7107	ΣΗΜΕΡΑ ΕΥΓΙΝΗΣΑ ΠΡΩΙ		1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής	
83	ODEON GA	7127	Ο ΑΣΥΡΜΑΤΙΣΤΗΣ	Ζεϊμπέκικος	Αύγ/στος 1938	Α. Πεδικόπουλος - Β. Τσιτσάνης	
84	ODEON GA	7127	ΑΠΟ ΞΕΝΑ ΤΙ ΖΗΛΕΥΩ	Χασάπικος	Αύγ/στος 1938	Α. Πεδικόπουλος - Β. Τσιτσάνης	
85	ODEON GA	7139	ΒΑΣΙΛΩ	Ζεϊμπέκικος	1938	Α. Πεδικόπουλος - Β. Τσιτσάνης	
86	ODEON GA	7139	ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ Ε' ΑΓΑΠΩ	Χασάπικος	1938	Α. Πεδικόπουλος - Β. Τσιτσάνης	
87	ODEON GA	7181	ΜΠΡΑΒΟ ΣΟΥ ΠΟΥ ΜΕ ΔΟΥΛΕΥΕΙΣ	Χασάπικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής - Β. Τσιτσάνης	
88	ODEON GA	7181	ΤΣΙΓΤΑΝΑ ΜΟΥ ΓΑΥΚΕΙΑ	Ατσάλικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής - Β. Τσιτσάνης	
89	ODEON GA	7182	ΣΤΑ ΤΑΒΕΡΝΙΑ ΘΑ ΤΡΙΠΥΡΝΩ	Ζεϊμπέκικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής - Β. Τσιτσάνης	
90	ODEON GA	7182	ΣΤΗΣ ΣΑΛΑΘΙΚΗΣ ΤΑ ΣΤΕΝΑ	Χασάπικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής - Β. Τσιτσάνης	
91	ODEON GA	7214	ΜΑΡΙΩ	Ζεϊμπέκικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής	
92	ODEON GA	7214	ΧΟΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ	Οργωνικό	1938	Αδαίκη Οργήτρα Β. Τσιτσάνη	
93	ODEON GA	7222	ΚΑΠΟΤΕ ΖΗΛΕΥΑ	Χασάπικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής	
94	ODEON GA	7222	ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗ ΚΟΠΕΛΑ	Ζεϊμπέκικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής	
95	ODEON GA	7248	ΠΑΝΕ ΤΑ ΠΑΔΗΑ	Χασάπικος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής - Β. Τσιτσάνης	
96	ODEON GA	7248	ΠΡΟΕΞΕΥΟΥΝ ΤΟΝ	Καρσιλαμάς	Ευστράτιος	1938	Ευστράτιος Παγιομυτζής

		ΣΤΑΜΑΤΗ		Πατριωτική				
97	ODEON GA	7254	ΑΓΑΠΩ ΜΙΑ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΗ	Ζειμπέκικος		1938	Ευστράτιος Πατριωτική	
98	ODEON GA	7254	ΜΑΖΙ ΣΟΥ ΕΓΩ ΠΟΥ ΤΑΜΠΑΕΕΑ	Χασάπικος		1938	Ευστράτιος Πατριωτική - Β. Τσιτσάνης	
99	ODEON GA	7287	ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΤΟ ΠΑΣΑΙΜΜΑΝΙ	Χασάπικος		1938	Ευστράτιος Πατριωτική - Β. Τσιτσάνης	
100	ODEON GA	7287	ΟΙ ΜΕΡΑΚΑΗΔΕΣ	Ζειμπέκικος		1938	Ευστράτιος Πατριωτική	
101	ODEON GA	7322	ΦΑΝΤΑΖΕΣ ΣΑΝ ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΑ	Ζειμπέκικος		1939	Μ. Βαμβακάρης - Β. Τσιτσάνης	
102	ODEON GA	7322	ΕΙΣΑΙ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΣΣΑ ΚΙ ΩΡΑΙΑ	Χασάπικος		1939	Αρ. Χατζηγιώργος	
103	ODEON GA	7330	Η ΕΕΝΗΤΕΙΑ	Ζειμπέκικος		1938	Αρ. Χατζηγιώργος - Β. Τσιτσάνης	
104	ODEON GA	7330	ΠΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑ	Χασάπικος	Α. Παγκαλάκης	1938	Ι. Πατριωάννου - Ι. Κωνσταντινίδης	
105	ODEON GA	7332	ΦΑΝΤΑΖΕΣ ΣΑΝ ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΑ	Ζειμπέκικος		1939	Μ. Βαμβακάρης - Β. Τσιτσάνης	
106	ODEON GA	7332	ΕΙΣΑΙ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΣΣΑ ΚΙ ΩΡΑΙΑ	Χασάπικος		1939	Αρ. Χατζηγιώργος	
107	ODEON GA	7330	Η ΕΕΝΗΤΕΙΑ	Ζειμπέκικος		1938	Αρ. Χατζηγιώργος - Β. Τσιτσάνης	
108	ODEON GA	7330	ΠΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑ	Χασάπικος	Α. Παγκαλάκης	1938	Ευστράτιος Πατριωτική	
109	ODEON GA	7332	ΑΠΟ ΣΕΝΑ ΤΙ ΖΗΛΕΥΩ	Χασάπικος		Αύγ/στος 1938	Α. Πεδικόπουλος - Β. Τσιτσάνης	
110	ODEON GA	7332	ΓΙΑ ΣΕΝΑΝΕ ΚΟΥΚΑΙΤΣΑ ΜΟΥ	Χασάπικος	Α. Παγκαλάκης	Αρχές 1938	Ι. Πατριωάννου - Ι. Κωνσταντινίδης	
111	PARLOPHONE B.	21897	ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑ	Συρτός	Ε. Μωραΐτης	Τέλος 1936	Σοφία Καρίβαλη	
112	PARLOPHONE B.	21897	ΣΑΝ ΔΕΝ ΗΕΕΥΡΕΣ	Χασάπικος	Παναγιώτης Τούντας	Τέλος 1936	Σοφία Καρίβαλη	
113	PARLOPHONE B.	21936	ΜΕ ΘΑΜΠΩΝΟΥΝ Η ΜΑΤΙΕΣ ΣΟΥ	Ρούμπτα	Α. Πεδικόπουλος	Τέλος 1937	Α. Πεδικόπουλος	
114	PARLOPHONE B.	21936	ΜΕ ΔΙΚΕΡ ΚΑΙ ΜΕ ΣΑΜΠΛΙΑ	Χασάπικος	Α. Πεδικόπουλος	Τέλος 1937	Α. Πεδικόπουλος	

Α5. Πίνακες

Δισκογραφική Εταιρεία⁹³

	Σύνολο
COLUMBIA DG.	32
HIS MASTER VOICE AO	38
ODEON GA	40
PARLOPHONE B.	4
Σύνολο	114

⁹³ Σε αυτόν τον πίνακα φαίνεται πόσα τραγούδια έχει γραμμοφωνήσει (ο Βασίλης Τσιτσάνης) σε κάθε εταιρία για την περίοδο 1936 – 1940.

Τιτλός Τραγουδιού ⁹⁴		Σύνολο
ΘΑ ΒΡΩ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΚΑΡΑΙΑ	1	
ΑΓΑΠΩ ΜΙΑ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΗ	1	
ΑΠΟ ΣΕΝΑ ΤΙ ΖΗΛΕΥΩ	2	
ΑΠΟΥΕ ΝΑ ΜΗΝ ΚΟΙΜΗΘΗΣ	1	
ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑ	1	
ΑΤΕΛΕΙΣΤΟ	1	
ΑΦΟΥ Μ' ΑΡΕΣΕΙ ΝΑ ΓΥΡΝΩ	1	
ΒΑΓΓΕΛΙΤΣΑ	1	
ΒΑΣΙΛΩ	1	
ΤΕΙΤΟΝΙΣΣΑ	1	
ΤΙ' ΑΥΤΑ ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ	1	
ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΑΝΘΟΥΑ	1	
ΓΙΑ ΣΕΝΑ ΕΙΝΥΧΤΩ	1	
ΓΙΑ ΣΕΝΑΝΕ ΚΟΥΚΑΙΤΣΑ ΜΟΥ	1	
ΓΚΟΥΒΕΡΝΑΝΤΑ	1	
ΛΑΝΕΙΣΕ ΜΟΥ ΤΗΝ ΚΑΡΑΙΑ ΣΟΥ	1	
ΛΕΝ ΣΕ ΘΕΛΩ ΣΙΑ	1	
ΛΕΝ ΤΩΠΑ ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ	1	
ΛΥΟ ΜΑΤΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΑΡΙΚΑ	1	
ΛΥΟ ΜΕΡΑΚΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΑΙΑ ΜΟΥ	1	
ΛΥΟ ΧΡΟΝΙΑ Σ' ΑΓΑΠΩ	1	
ΛΩΛΕΚΑ Η ΩΡΑ	1	
ΕΙΣΑΙ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΣΣΑ ΚΙ ΩΡΑΙΑ	2	
ΕΙΣΑΙ ΞΑΝ ΝΕΡΑΪΙΑ	1	
ΖΩΗΤΣΑ ΜΟΥ	1	
Η ΜΑΓΙΣΣΑ ΤΗΣ ΑΡΑΦΙΑΣ	1	
Η ΜΙΚΡΗ ΤΩΝ ΠΟΛΑΡΑΩΝ	1	
Η ΕΙΝΗΤΕΙΑ	3	
ΘΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΩ ΘΑΝΑΤΟ	1	
ΘΑ ΡΩΣ ΜΙΑ ΓΑΥΚΕΙΑ ΒΡΑΥΑ	1	
ΘΑ ΡΩΤΗΣΩ ΤΗ ΜΑΜΑ ΣΟΥ	1	

ΚΑΛΑΜΠΙΑΚΙΩΤΙΣΣΑ	1
ΚΑΜΑΡΙΕΡΑ	1
ΚΑΠΟΤΕ ΖΗΛΕΥΑ	1
Μ' ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΑΝΑΣΤΕΝΑΓΜΟ	1
ΜΑΖΙ ΣΟΥ ΕΙΩ ΠΟΥ ΤΑΜΙΑΕΑ	1
ΜΑΝΤΗΛΑΙ ΧΡΥΣΟΚΕΝΤΗΜΕΝΟ	1
ΜΑΡΙΩ	1
ΜΑΡΙΩ ΚΑΙ ΜΑΝΑΒΗΣ	1
ΜΑΤΣΑΡΑΓΚΑ	1
ΜΕ ΘΑΜΠΩΝΟΥΝ Η ΜΑΤΕΣ ΣΟΥ	1
ΜΕ ΔΙΚΕΡ ΚΑΙ ΜΕ ΣΑΜΠΑΝΙΑ	1
ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗ ΚΟΙΛΕΑ	1
ΜΕΣ' ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΣΚΟΤΟΥΡΑ ΜΟΥ	1
ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕ ΜΠΕΡΑΕΥΕΣ	1
ΜΙΑ ΒΙΛΑΑ 'ΩΣ ΘΑ ΣΟΥ 'ΧΤΙΖΑ	1
ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΤΟ ΠΑΣΑΛΙΜΑΝΙ	1
ΜΙΚΡΗ ΜΙΚΡΗ Σ' ΑΓΑΠΗΣΑ	1
ΜΠΑΤΗΡΗΣ	1
ΜΠΟΕΜΙΣΣΑ	1
ΜΠΡΑΒΟ ΣΟΥ ΠΟΥ ΜΕ ΔΟΥΛΕΥΕΙΣ	1
ΝΑ ΓΙΑΤΙ ΠΕΡΝΩ	1
ΝΑ ΠΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΥΛΑ	1
ΝΤΑΙΖΥ	1
ΕΞΑΟΓΙΑΣΤΡΑ	2
Ο ΑΜΑΞΑΣ	1
Ο ΑΣΥΡΜΑΤΙΣΤΗΣ	1
Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΤΣΙΤΣΑΝΗ	1
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΑΠ' ΤΗ ΖΗΛΕΙΑ ΤΟΥ	1
Ο ΜΑΡΚΟΣ ΠΟΥΤΕΧΝΙΤΗΣ	1
Ο ΣΑΡΚΑΦΚΙΑΣ	1
Ο ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ ΣΤΗ ΖΟΥΓΚΑΑ	1
Ο ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ ΣΤΟ ΜΟΝΤΕ ΚΑΡΛΟ	1
ΟΙ ΜΕΡΑΚΗΛΕΣ	1

ΟΙ ΦΙΛΕΝΑΛΕΣ	1
ΟΑΑ ΤΑ ΕΧΩ ΒΑΡΕΘΕΙ	1
ΟΑΑ ΤΑ ΕΧΩ ΒΑΡΕΘΗ	1
ΟΤΑΝ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΝΩΡΙΣΑ	1
ΠΑΝΕ ΤΑ ΑΕΦΤΑ ΜΟΥ	1
ΠΑΝΕ ΤΑ ΠΑΔΑ	1
ΠΑΡΗΘΟΡΙΑ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ	1
ΠΙΚΡΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΙΘΟΣ ΜΟΥ	1
ΠΙΑΚΙΩΤΙΣΣΑ	3
ΠΟΛΙΤΙΣΣΑ	1
ΠΡΟΕΝΕΥΟΥΝ ΤΟΝ ΣΤΑΜΑΤΗ	1
Σ' ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	1
ΑΥΣΤΥΧΗΣ	1
Σ' ΕΝΑ ΤΕΚΕ ΣΚΑΡΩΣΑΝΕ	1
ΞΑΝ ΛΕΝ ΗΕΥΡΕΣ	1
ΞΕ ΖΗΛΕΥΩ ΣΕ ΠΟΩ	1
ΞΕ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝΕ ΣΕ	1
ΞΥΖΗΤΟΥΝΕ	1
ΞΕ ΦΙΝΟ ΑΚΡΟΓΙΑΝΙ	1
ΞΕΡΒΙΚΟ	1
ΞΗΜΕΡΑ ΕΥΠΙΝΗΣΑ ΠΡΩ	1
ΞΚΑΗΡΟΚΑΡΑΗ	1
ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΕΙΣΟΥ	1
ΣΤΑ ΤΑΒΕΡΝΙΑ ΘΑ ΤΡΠΥΡΝΩ	1
ΣΤΗΣ ΣΑΘΟΝΙΚΗΣ ΤΑ ΣΤΕΝΑ	1
ΣΤΟ ΜΕΝΤΙΟΥΜ	1
Τ' ΑΔΙΚΟ Ο ΘΕΟΣ ΔΕ ΘΕΛΕΙ	1
ΤΑ ΒΕΑΟΥΛΕΝΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ	1
ΤΑ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΑΔΙΚΑ	1
ΤΑ ΧΑΝΩ ΞΑΝ ΣΕ ΒΑΕΙΩ	1
ΤΑΤΑΥΛΙΑΝΟ	1
ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟ ΔΕΙΛΙΝΟ	1
ΤΗΝ ΟΜΟΡΦΙΑ ΣΟΥ ΕΧΑΣΕΣ	1
ΤΙ ΘΕΛΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΝΑ	1

⁹⁴ Στον πίνακα αυτό φαίνεται πότες φορές έχει γραμμοφωνηθεί το κάθε τραγούδι.

ΤΟ ΚΑΤΣΑΡΟΣΟΥ ΤΟ ΜΑΝΑΙ	1
ΤΟ ΣΥΡΕ ΚΙ ΕΝΑ ΑΡΧΙΝΙΣΑ	1
ΤΟ ΤΡΕΛΟΚΟΡΙΤΣΟ	1
ΤΡΙΚΑΛΙΝΗ ΤΣΑΧΙΙΝΑ	1
ΤΣΙΤΑΝΑ ΜΟΥ ΓΑΥΚΕΙΑ	1
ΤΩΡΑ ΓΥΡΝΑΣ ΣΤΙΣ ΠΕΤΟΝΙΕΣ	1
ΦΑΝΤΑΖΕΣ ΣΑΝ ΠΙΠΤΚΗΠΗΣΑ	2
ΦΙΝΑ ΘΑ ΤΗΝ ΠΕΡΝΑΜΕ	1
ΧΑΡΕΜΙΑ ΜΕ ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ	1
ΧΟΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ	1

Σύνολο	114
---------------	------------

<u>Χορός</u> ⁹⁵	
	Σύνολο
Αρτάλκος	1
Βαβύς Χασάπκος	2
Ζεϊμπέκος	37
Καλαμιστιανός	3
Καρσιλαμάς	2
Οργανικό	3
Ρούμπα	1
Σέβκος	2
Συρτός	4
Χασάπκος	55
Χασαποσέβκο	1
Σύνολο	111

---

⁹⁵ Ο πίνακας αυτός δείχνει πόσα τραγούδια (συνολικά) έχουν γραμμοφωνηθεί στον κάθε χορό.

Συμμέτοχος⁹⁶

	Σύνολο
A. Παγκαλάκης	4
B. Ταμβάκης	1
B. Ταμβάκης - Κ. Κοσμάδοπουλος	1
A. Περόκοπουλος	6
Δημήτρης Σέμσης	1
E. Μωπαΐτης	1
Ευστράτιος Παγιομυτζής	9
Ευστράτιος Παγιομυτζής - Κ. Κανούλας	1
Γεοργ. Στυρόπουλος	1
Ιωάννης Παπαϊωάννου	1
Κ. Καρίτης	1
Κατίνα Τσακίρη	1
Παναγιώτης Τόντρας	1
Σ. Χρυσίνης - Δ. Περόκοπουλος	1
Σπ. Περιστέρης - Μ. Βαμβακάρης	1
	1
Σύνολο	32

⁹⁶ Σημ. Αντός ο πίνακας προκύπτει από τον κατάλογο τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη (Βλ. σελίδες 28 – 33).

Συμμέτοχος⁹⁷

	Σύνολο
A. Παγκαλάκης	4
B. Ταμβάκης	2
K. Κοσμαδόπουλος	1
A. Πεδικόπουλος	7
Δημήτρης Σέμσης	1
E. Μωραΐτης	1
Ευστράτιος Παγιομυτζής	10
K. Κάνουλας	1
Θεογ. Σπυρόπουλος	1
Ιωάννης Παπαϊωάννου	1
K. Καρίτης	1
Κατίνα Τσακίρη	1
Παναγιώτης Τούντας	1
Σ. Χρυσίνης	1
Σπ. Περιστέρης	1
M. Βαμβακάρης	1
Σύνολο	36

---

⁹⁷ Σημ. Αντός ο πίνακας προκύπτει από αυτόν της προηγούμενης σελίδας. Στον κατάλογο τριημερίων σημειώνεται ο/η συμμετέχοντας. Κάποιες φορές οι συμμετέχοντες για ένα τριημέρι είναι δύο. Στον πίνακα αυτό ξεχώρισα τα ονόματα των συμμετεχόντων ένα προς ένα.

<u>Φωτογράφιση</u> ⁹⁸	
	Συνολικός Αριθμός Τραγουδιών
1937	4
1938	28
1939	24
17.3.1938	2
25.4.1939	2
27.10.1940	2
Αρχές 1938	3
Αύγ/στος 1938	3
Δεκ. 1938	5
Δεκ. 1939	1
Ιαν. 1938	2
Ιούν. 1938	2
Ιούν. 1939	4
Ιούν. 1940	8
Μάιος 1940	1
Νοέμβρ. 1937	2
Νοέμβρ. 1939	4
Οκτ. 1936	2
Οκτ. 1938	2
Τέλος 1936	2
Τέλος 1937	6
Φεβρ. 1936	2
Φεβρ. 1937	2
Φεβρ. 1939	1
Σύνολο	114

<u>Έτος Φωτογράφισης</u>	
	Σύνολο
1936	6
1937	14
1938	47
1939	36
1940	11
	Σύνολο
	114

⁹⁸ Ο πίνακας στα αριστερά προκύπτει από τον κατάλογο τραγουδιών. Ο πίνακας στα δεξιά προκύπτει από αυτόν στα δεξιά.

Εκτελεστές⁹⁹		Σύνολο
Αν. Χατζηγιάντιος		2
Αν. Χατζηγιάντιος - Β. Τσιτσάνης		4
Γεωργία Μιτράκη		1
Α. Πεφδικόπουλος		9
Α. Πεφδικόπουλος - Β. Τσιτσάνης		5
Α. Πεφδικόπουλος - Π. Χρυσίνης		1
Αημ. Ρουμελιώτης		2
Ελβίρα Κασκή		2
Ευστράτιος Παγιομυτζής		12
Ευστράτιος Παγιομυτζής - Β. Τσιτσάνης		26
Ευστράτιος Παγιομυτζής - Στελλάκης Περπινιάδης		12
Ι. Γεωργακοπούλου - Στ. Χρυσίνης		2
Ι. Παταϊώαννου - Γ. Κωνσταντινίδης		2
Ααϊκή Ορχήστρα Β. Τσιτσάνη		1
Μ. Βαμβακάρης - Β. Τσιτσάνης		2
Μ. Βαμβακάρης - Σοφία Καριβάλη		2
Μπουζούκι Β. Τσιτσάνης		1
Νταίζο Σταυροπούλου		3
Νταίζο Σταυροπούλου - Β. Τσιτσάνης		4
Νταίζο Σταυροπούλου - Χ. Μασπίδης		2
Πίνα Αμαυράζη - Στελλάκης Περπινιάδης		2
Σόλο μπουζούκι Β. Τσιτσάνης		2
Σοφία Καριβάλη		2
Στ. Κεραμύτης - Β. Τσιτσάνης		1
Στ. Κεραμύτης - Ι. Γεωργακοπούλου		1
Στελλάκης Περπινιάδης		2
Στελλάκης Περπινιάδης - Β. Τσιτσάνης		4
Στελλάκης Περπινιάδης - Π. Χρυσίνης		4
Στράτος - Κεραμύτης - Τσιτσάνης		1

⁹⁹ Αυτός ο πίνακας προκύπτει από τον κατάλογο παρουσιών του Βασιλή Τσιτσάνη (βλ. σελίδες 28 – 33).

<u>Εκτέλεση¹⁰⁰</u>	
Σύνολο	
Ατ. Χατζηγηρόστος	6
Γεωργία Μιτσάκη	1
Δημ. Πεπδικόπουλος	15
Δημ. Ρουμελιώτης	2
Ελβίρα Κακκή	2
Στράτος Παγιουμιτζής	50
Ι. Γεωργακοπούλου	3
Ιω. Πατσιώωννου	2
Μ. Βαμβακάρης	4
Νταίζο Στοροπούλου	6
Ρίτα Αμπατζή	2
Σοφία Καρίβαλη	4
Στ. Κερομήτης	3
Στ. Χρυσίνης	2
Π. Χρυσίνης	5
Γ. Κωνσταντινίδης	2
Στ. Πεπτινιάδης	24
Χ. Μαυρίδης	2
Β. Τσιτσάνης	47
Λαϊκή Ορχήστρα Β. Τσιτσάνη	1

Μπουζούκι Β. Τσιτσάνης	1
------------------------	---

¹⁰⁰ Αυτός ο πίνακας προκύπτει από σύμπτυξη του πίνακα της σελίδας 41. Στον κατάλογο των τραγουδιών σημειώνεται ο/η εκτελεστής. Σε κάποια τραγούδια οι εκτελεστές είναι δύο, πχ. ντουέτο. Στον πίνακα αυτό ξεχώρισα τα ονόματα των εκτελεστών ένα προς ένα.

Μέρος Β

Β1. Μουσικολογική ανάλυση γραμμοφωνημένων τραγουδιών Βασίλη Τσιτσάνη (Περίοδος 1936 – 1940)

Σε αυτό το κεφάλαιο αναλύω το μουσικό ύφος του Βασίλη Τσιτσάνη της τρίτης υποπεριόδου (Απρίλιος 1940 – Οκτώβριος 1940). Για αυτό κατέγραψα ένα δείγμα αντίστοιχων γραμμοφωνημένων τραγουδιών. Έτσι, καταλήγω σε συμπεράσματα που αφορούν τις κλίμακες, τις εκτάσεις των φωνών και τη μουσική δομή. Η καταγραφή έγινε με την μέθοδο του ντικτέ (dictée) από αρχεία ηλεκτρονικής μορφής (mp3), τα οποία προέρχονται από ψηφιοποίηση των αυθεντικών γραμμοφωνημένων τραγουδιών. Τα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη που έχουν γραμμοφωνηθεί το 1940 και έχω καταγράψει είναι έντεκα:

	Τίτλος Τραγουδιού	Αριθμός Κυκλοφορίας
	Δίσκου¹⁰¹	
1.	Μ' ένα πικρό αναστεναγμό	ΑΟ 2695
2.	Μπατίρης	ΑΟ 2695
3.	Το σύρε κι έλα αρχίνισα	DG 6535
4.	Σε ζηλεύω σε ποθώ	DG 6546
5.	Χαρέμια με διαμάντια	DG 6546
6.	Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου	DG 6547
7.	Ο κόσμος απ' τη ζήλεια του	DG 6556
8.	Για μια ξανθούλα	DG 6566
9.	Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει	DG 6556
10.	Φίνα θα την περνάμε	DG 6547
11.	Ζωήτσα μου	DG 6566

Κατά την ακρόαση κάθε τραγουδιού αρχικά σημείωνα:

1. τον αριθμό των μουσικών οργάνων
2. τον αριθμό των φωνών και το είδος τους (ανδρικές ή γυναικείες)

¹⁰¹ Μανιάτης 1994:100, 101, 107.

3. το ρυθμό

Μετά προχώρησα στη μουσική καταγραφή. Ακολούθησα τα εξής βήματα:

1ο. καταγραφή των συγχορδιών που παίζει η κιθάρα

2ο. καταγραφή της μελωδίας του μπουζουκιού.

3ο. καταγραφή της πρώτης φωνής

4ο. καταγραφή της δεύτερης φωνής

Έτσι, η παρτιτούρα οργανώνεται σε σύστημα: ανδρική φωνή 1, ανδρική φωνή 2, μπουζούκι και κιθάρα. Αναλόγως με το τραγούδι, προστέθηκε είτε μια γυναικεία φωνή είτε ένας μπαλαμάς. Όλα τα ονόματα των κλιμάκων και η ένδειξη του ρυθμού προέρχονται από το βιβλίο του Ευγένιου Βούλγαρη «Το αστικό λαϊκό τραγούδι στην Ελλάδα του μεσοπολέμου. Σμυρναίικα και πειραιώτικα ρεμπέτικα».

1. Μ' ένα πικρό αναστεναγμό

Τσιτσάνης Βασίλης

♩ = 100 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

8

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Copyright © Τσιτσάνης Στέλιος

15 **B**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Ότι κι αν πω δε σε ξεχνώ
 Λέω με δάκρυα και καημό
 Έχουν σωπάσει τα πουλιά

Ότι κι αν πω δε σε ξεχνώ
 Λέω με δάκρυα και καημό
 Έχουν σωπάσει τα πουλιά

G G C#07

20

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

και μπρος τη πόρτα σου περνώ
 κι ενα πικρό αναστεναγμό
 και στις νυχτίες της γιαλιά

και μπρος τη πόρτα σου περνώ
 κι ενα πικρό αναστεναγμό
 και στις νυχτίες της γιαλιά

G 3 G C E Am

25

Ανδρική Φωνή 1

και λέ ω λό για μα γι κά
 πως πά ντα λιώ νω και πο νό
 σου φέ ρνει ο άνεμος γλυ κά

Ανδρική Φωνή 2

και λέ ω λό για μα γι κά
 πως πά ντα λιώ νω και πο νό
 σου φέ ρνει ο άνεμος γλυ κά

Μπουζούκι

Am D D G

Κιθάρα

29

Ανδρική Φωνή 1

με το μπου ζού κι μου γλυ κά και λέ ω
 για σε, μι κρό με λα χρι νό πως πά ντα
 τα λό για μου τα μα γι κά σου φέ ρνει

Ανδρική Φωνή 2

με το μπου ζού κι μου γλυ κά και λέ ω
 για σε, μι κρό με λα χρι νό πως πά ντα
 τα λό για μου τα μα γι κά σου φέ ρνει

Μπουζούκι

G D G G G C

Κιθάρα

D.S.

35

Ανδρική Φωνή 1

λό για μα γι κά   με το μπου ζού κι μου γλυ κά α
 λιώ νο και πο νό   για σέ, μι κρό με λα χρι νό ο
 ο άνε μοζ γλυ κά   τα λό για μου τα μα γι κά α

Ανδρική Φωνή 2

λό για μα γι κά   με το μπου ζού κι μου γλυ κά α
 λιώ νο και πο νό   για σέ, μι κρό με λα χρι νό ο
 ο άνε μοζ γλυ κά   τα λό για μου τα μα γι κά α

Μπουζούκι

E   Am   Am   D   D   G

Κιθάρα

A

42

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G   G   G   G   C   E

Κιθάρα

48

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Am Am D G G

53

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

G D G

1. Μ' ένα πικρό αναστεναγμό

Κλίμακα:

Μακάμ Ραστ Σαζκιάρ¹⁰² από Σολ

Έκταση μελωδίας φωνής:

Πρώτη φωνή, από το σι

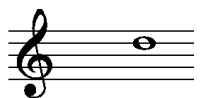
έως το φα δίεση

Δεύτερη φωνή, από το σολ

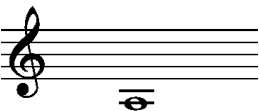

έως το ρε

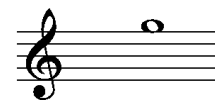

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το λα

έως το σολ

---

¹⁰² Βούλγαρης 2006:28.

Στίχοι:

Ότι κι αν πω δε σε ξεχνώ
και μπρος την πόρτα σου περνώ
και λέω λόγια μαγικά
με το μπουζούκι μου γλυκά

Λέω με δάκρυα και καημό
κι ένα πικρό αναστεναγμό
πως πάντα λιώνω και πονώ
για σε μικρό μελαχροινό

Έχουν σωπάσει τα πουλιά
και στις νυχτιές τη σιγαλιά
σου φέρνει ο άνεμος γλυκά
τα λόγια μου τα μαγικά

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από τέσσερις στίχους.¹⁰³ Η ομοιοκαληξία είναι άνα στίχο (1^ο με 2^ο και 3^ο με 4^ο) και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹⁰⁴ Οι στίχοι είναι ιαμβικοί οκτασύλλαβοι.¹⁰⁵

---

¹⁰³ Σταύρου 1974:5, 13.

¹⁰⁴ Σταύρου 1974:107, 108.

¹⁰⁵ Σταύρου 1974:41.

2. Μπατίρης

Τσιτσάνης Βασίλης

A ♩ = 90

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

2

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

Copyright © Στέλιος Τσαϊρίδης

3

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

4

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

B

5

Ανδρική Φωνή

Μπα τίρη με κα τά ντη σες   στους δρόμους να γυρί   ζω

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

F   C   G   C   F   C   G   C

Κιθάρα

7

Ανδρική Φωνή

κι άποξω από την πό ρτα σου   μό ρτικα να σφυ ρί   ζω

Γυναικεία Φωνή

κι ά ποξω από την πό ρτα σου   μό ρτικα να σφυ ρί   ζω

Μπουζούκι

F   C   G   C   F   C   G   C

Κιθάρα

9

Ανδρική Φωνή

κι άποξω από την πό ρτα σου μόρτικα να σφυρί ζω

Γυναικεία Φωνή

κι άποξω από την πό ρτα σου μόρτικα να σφυρί ζω

Μπουζούκι

F C G C F C G C

Κιθάρα

11 **A**

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

C C G C

Κιθάρα

12

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

13

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

14

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

B

15

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

Πα λάτια έχα σα πο λλά για τα γλυ κά σου μά τια

17

Ανδρική Φωνή
με πλάνε ψαν το φου κα ρά

Γυναικεία Φωνή
με πλάνε ψαν το φου κα ρά

Μπουζούκι
F C G C

Κιθάρα

18

Ανδρική Φωνή
και μ' έκαναν κομμά τια με πλάνε ψαν το φου κα ρά

Γυναικεία Φωνή
και μ' έκαναν κομμά τια με πλάνε ψαν το φου κα ρά

Μπουζούκι
F C G C F C G C

Κιθάρα

20

Ανδρική Φωνή

και μ' έκα ναν κο μμά τια

Γυναικεία Φωνή

και μ' έκα ναν κο μμά τια

Μπουζούκι

F C G C

Κιθάρα

21

Α

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

C C G C

Κιθάρα

22

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

Chord diagrams for Bouzouki and Guitar:

- C: $\begin{array}{|c|c|c|c|c|c|} \hline \times & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \hline \end{array}$
- G: $\begin{array}{|c|c|c|c|c|c|} \hline \times & \times & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \hline \end{array}$

23

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

Chord diagrams for Bouzouki and Guitar:

- C: $\begin{array}{|c|c|c|c|c|c|} \hline \times & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \hline \end{array}$
- G: $\begin{array}{|c|c|c|c|c|c|} \hline \times & \times & \circ & \circ & \circ & \circ \\ \hline \end{array}$

24

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

25 **B**

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

Μέ σα στη τόση συμφορά   οι φίλοι με γε λού νε

27

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

μπατίρη με φω νά ζου νε και με κατηγο ρού νε

μπατίρη με φω νά ζου νε και με κατηγο ρού νε

F C G C F C G C

29

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

μπα τίρη με φω νά ζου νε και με κα τη γο ρού νε

μπα τίρη με φω νά ζου νε και με κα τη γο ρού νε

F C G C F C G C

31 **A**

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

32

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

33

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

34

Ανδρική Φωνή

Γυναικεία Φωνή

Μπουζούκι

Κιθάρα

2. Μπατίρης

Κλίμακα:

Η εισαγωγή (μέρος Α στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ χουζάμ¹⁰⁶ από ντο

Το τραγουδιστικό μέρος (μέρος Β στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ ραστ¹⁰⁷ από ντο

Έκταση μελωδίας φωνής:

Οι εκτάσεις των δύο φωνών (ανδρικής & γυναικείας) είναι οι ίδιες.

Από το ντο

έως το φα

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το σολ

έως το σολ

¹⁰⁶ Βούλγαρης 2006:38.

¹⁰⁷ Βούλγαρης 2006:27.

Στίχοι:

Μπατίρη με κατάντησες στους δρόμους να γυρίζω
κι απόξω από την πόρτα σου μόρτικα να σφυρίζω

Παλάτια έχασα πολλά για τα γλυκά σου μάτια
με πλάνεψαν το φουκαρά και μ' έκαναν κομμάτια

Μέσα στην τόση συμφορά οι φίλοι με γελούνε
μπατίρη με φωνάζουνε και με κατηγορούνε

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹⁰⁸ Η ομοιοκαταληξία είναι άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹⁰⁹ Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹¹⁰ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹⁰⁸ Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹⁰⁹ Σταύρου 1974:108.

¹¹⁰ Σταύροι 1974:64.

3. Το σύρε κι έλα αρχίνισα

Τσιτσάνης Βασίλης

A ♩=90

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

2

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

To

Copyright © Τσιτσάνης Στέλιος

B

3

Ανδρική Φωνή 1

σύ ρε κι έλα ά ρχι σα ζα νά στην γειτο νιά σου ας

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

4

Ανδρική Φωνή 1

ό ψο νται τα μά τια σου κι η ά πο νη κα ρδιά σου

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

5

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

ας

ας

6

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

ό ψο νται τα μά τια σου κι η ά πο νη κα ρδιά σου το

ό ψο νται τα μά τια σου κι η ά πο νη κα ρδιά σου το

7

Ανδρική Φωνή 1

σύ ρε κι έλα ά ρχι σα ξα νά στην γει το νιά σου

Ανδρική Φωνή 2

σύ ρε κι έλα ά ρχι σα ξα νά στην γει το νιά σου

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

8 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

9

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Με

10

B

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

σκλάβω σαν τα μάτια σου και τα πολλα σου κάλλη μα

11

Ανδρική Φωνή 1

γνή τη έχει το βλέμμα σου που δεν το βρή σκωσάλλη

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

12

Ανδρική Φωνή 1

μα

Ανδρική Φωνή 2

μα

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

13

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

γνή τη έχει το βλέμμα σου που δεν το βρήσκω σ'άλλη με
 γνή τη έχει το βλέμμα σου που δεν το βρήσκω σ'άλλη με

14

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

σκλά βωσαν τα μάτια σου και τα πολλα σου κάλλη
 σκλά βωσαν τα μάτια σου και τα πολλα σου κάλλη

15 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

16

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Να

B

17

Ανδρική Φωνή 1

σε ξε χά σω ζή τη σα μα δί χως να μπο ρέ σω γρα

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

18

Ανδρική Φωνή 1

μμε νο το 'χει η μοί ρα μου στα δύ χτια σου να μπλέ ξω

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

19

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

γρα

γρα

G

Ab

G

20

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

μμε νο το 'χει η μοί ρα μου στα δύ χτια σου να μπλέ ξω να

μμε νο το 'χει η μοί ρα μου στα δύ χτια σου να μπλέ ξω να

G

Ab

G

21

Ανδρική Φωνή 1

σε ξε χά σω ζή τη σα μα δί χως να μπο ρέ σω

Ανδρική Φωνή 2

σε ξε χά σω ζή τη σα μα δί χως να μπο ρέ σω

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

22

Α

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

23

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

για

B

24

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

τί να 'σαι ακα τά δε κτη για τί να με παι δεύ εις για

25

Ανδρική Φωνή 1

τί τα νιά τα μου ά δι κα να σβή σου νε γυ ρεύ εις

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

26

Ανδρική Φωνή 1

για

Ανδρική Φωνή 2

για

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

27

Ανδρική Φωνή 1

τί τα νιάτα μου άδι κα να σβή σου νε γυ ρεύ εις για

Ανδρική Φωνή 2

τί τα νιάτα μου άδι κα να σβή σου νε γυ ρεύ εις για

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

28

Ανδρική Φωνή 1

τί να 'σαι ακα τά δε κτη για τί να με παι δεύ εις

Ανδρική Φωνή 2

τί να 'σαι ακα τά δε κτη για τί να με παι δεύ εις

Μπουζούκι

G Ab G

Κιθάρα

29 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

30

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

31

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

32

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

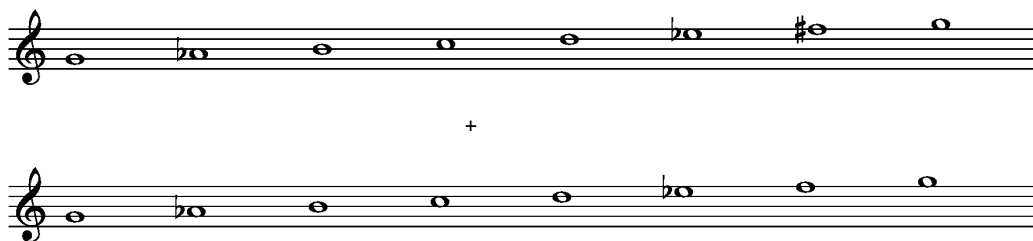
Μπουζούκι

Κιθάρα

3. Το σύρε κι έλα αρχίσινα

Κλίμακα:

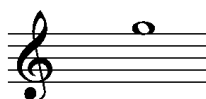
Μακάμ ζιρκιουλελί χιτζάζ¹¹¹ από Σολ

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η πρώτη φωνή, από το φα

έως το σολ

Η δεύτερη φωνή, από το φα

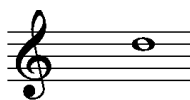
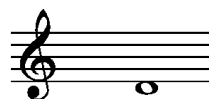
έως το μι ύφεση

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το ρε

έως το ρε

¹¹¹ Βούλγαρης 2006:41.

Στίχοι:

Το σύρε κι έλα άρχισα ξανά στη γειτονιά σου
ας όψονται τα μάτια σου κι η άπονη καρδιά σου

Με σκλάβωσαν τα μάτια σου και τα πολλά σου κάλλη
μαγνήτη έχει το βλέμμα σου που δεν το βρίσκω σ' άλλη

Να σε ξεχάσω ζήτησα μα δίχως να μπορέσω
γραμμένο το 'χει η μοίρα μου στα δίχτυα σου να μπλέξω

Γιατί να 'σαι ακατάδεκτη γιατί να με παιδεύεις
γιατί τα νοιάτα μου άδικα να σβήσουνε γυρεύεις

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τέσσερις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹¹² Η ομοιοκαταληξία άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹¹³ Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹¹⁴ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹¹² Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹¹³ Σταύρου 1974:107, 108.

¹¹⁴ Σταύρου 1974:64.

4. Σε ζηλεύω σε ποθώ

Τσιτσάνης Βασίλης

A ♩ = 85

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

F# F# Bm Bm F# F#

7

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

F# F# F# F# Bm

Copyright © Τσιτσάνης Στέλιος

12

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

16

B

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Σ' αγαπώ και το φω νά ζω δώσε βάση τι θα πω
 Τί πο τα πια δε γου στά ρω μοναχά τα μάτια σου τα δυό

Σ' αγαπώ και το φω νά ζω δώσε βάση τι θα πω
 Τί πο τα πια δε γου στά ρω μοναχά τα μάτια σου τα δυό

24

Ανδρική Φωνή 1

τί πο τα πια δε γου στά ρω μονα χά τα μάτια σου τα δυό
 σ' αγαπό και το φω νά ζω δώσε βά ση τι θα πω

Ανδρική Φωνή 2

τί πο τα πια δε γου στά ρω μονα χά τα μάτια σου τα δυό
 σ' αγαπό και το φω νά ζω δώσε βά ση τι θα πω

Μπουζούκι

Βm F# F# Βm Βm F# G F#

Κιθάρα

A

32

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

F# F# F# F# Βm Βm F#

Κιθάρα

39

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

44

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

B

50

Ανδρική Φωνή 1

Μ' έ κα νες να σε ζη λεύ ω κι αν σε χάσω μια στι γμή
 Σε ζητώ και σε γυ ρεύ ω χαρά δεν ξέρω τι θα πει

Ανδρική Φωνή 2

Μ' έ κα νες να σε ζη λεύ ω κι αν σε χάσω μια στι γμή
 Σε ζητώ και σε γυ ρεύ ω χαρά δεν ξέρω τι θα πει

Μπουζούκι

F# F# Bm Bm F# F# Bm Bm

Κιθάρα

58

Ανδρική Φωνή 1

σε ζητώ και σε γυ ρεύ ω χα ρά δεν ξέρω τι θα πει
 μ' έ κα νες να σε ζη λεύ ω κι αν σε χά σω μια στι γμή

Ανδρική Φωνή 2

σε ζητώ και σε γυ ρεύ ω χα ρά δεν ξέρω τι θα πει
 μ' έ κα νες να σε ζη λεύ ω κι αν σε χά σω μια στι γμή

Μπουζούκι

F# F# Bm Bm F# G F# F#

Κιθάρα

A

66

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

73

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

77

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

83 **B**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Δεν μπορείς να κα τα λά βεις της καρδιάς μου τον καη μό
 Σ' αγα πώ και το φω νά ζω σε ζη λεύω σε πο νώ

Δεν μπορείς να κα τα λά βεις της καρδιάς μου τον καη μό
 Σ' αγα πώ και το φω νά ζω σε ζη λεύω σε πο νώ

91

Ανδρική Φωνή 1

σ' αγα πώ και το φω νά ζω σε ζη λεύ ω σε πο νώ
 δεν μπορείς να κα τα λά βεις της καρδιάς μου τον και μό

Ανδρική Φωνή 2

σ' αγα πώ και το φω νά ζω σε ζη λεύ ω σε πο νώ
 δεν μπορείς να κα τα λά βεις της καρδιάς μου τον και μό

Μπουζούκι

Κιθάρα

A

99

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

106

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

3

F# F# F# F# Bm

111

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Bm F# G F# F#

4. Σε ζηλεύω σε ποθώ

Κλίμακα:

Μακάμ χιτζαζκιάρ¹¹⁵ από Φα δίεση

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η πρώτη φωνή, από το φα δίεση

έως το μι δίεση

Η δεύτερη φωνή, από φα δίεση

έως το ντο δίεση

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το ντο δίεση

έως το λα δίεση

¹¹⁵ Βούλγαρης 2006:44.

Στίχοι:

Σ' αγαπώ και το φωνάζω δώσε βάση τι θα πω
τίποτα πια δε γουστάρω μονάχα τα μάτια σου τα δυό

Μ' έκανες να σε ζηλεύω κι αν σε χάσω μια στιγμή
σε ζητώ και σε γυρεύω χαρά δεν ξέρω τι θα πει

Δεν μπορείς να καταλάβεις τις καρδιάς μου τον καημό
σ' αγαπώ και το φωνάζω σε ζηλεύω σε πονώ

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹¹⁶ Η ομοιοκαληξία είναι ανα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹¹⁷ Οι στίχοι είναι τροχαϊκοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹¹⁸ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹¹⁶ Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹¹⁷ Σταύρου 1974:107, 108.

¹¹⁸ Σταύροι 1974:87.

5. Χαρέμια με διαμάντια

Τσιτσάνης Βασίλης

Σολ # = Λα **A** ♩=90

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

2

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

3

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

4

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

5

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Πα

B

6

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

λά τια χρυ σο στό λι στα χαρέ μια με δια μά ντια Θα

7

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

χτί σω και θα κά θεσαι να σε κοι τώ στα μάτια Θα

8

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

χτί σω και θα κά θεσαι να σε κοι τώ στα μάτια Πα

9

Ανδρική Φωνή 1

λά τια χρυ σο στό λι στα χα ρέ μια με δια μά ντια

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Dm Am G Am 3

Κιθάρα

A

10

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Am E Am 3

Κιθάρα

13

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Σαν

B

14

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

ά γγε λος μου φαί νε σαι στο θρό νο κα θι σμέ νη Ζα

15

Ανδρική Φωνή 1

λί ζο μαι σαν σε κοι τώ μικρή μου χαϊ δε μέ νη Ζα

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Dm Am G Am

Κιθάρα

16

Ανδρική Φωνή 1

λί ζο μαι σαν σε κοι τώ μι κρή μου χαϊ δε μέ νη Σαν

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Dm Am Dm

Κιθάρα

17

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

ά γγε λος μου φαί νε σαι στο θρό νο κα θι σμέ νη

A

18

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

19

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

20

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

21

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

B

22

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

τί ζη τή σεις θα το βρεις μι κρή μου πα ντρε μέ νη Δε

23

Ανδρική Φωνή 1

θα σου λείπει τίποτα θα ζεις ευτυχισμένη Δε

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Dm Am G Am

Κιθάρα

24

Ανδρική Φωνή 1

θα σου λείπει τίποτα θα ζεις ευτυχισμένη Ο

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Dm Am Dm

Κιθάρα

25

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

τί ζη τή σεις θα το βρεις μι κρή μου πα ντρε μέ νη

26 **C**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

27

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Θα

28

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

χτί σω και θα κά θε σαι να σε κοι τώ στα μά τια Πα

29

Ανδρική Φωνή 1

λά τια χρυ σο στό λι στα χα ρέ μια με δια μά ντια

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Dm Am G Am 3

Κιθάρα

A

30

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Am E Am 3

Κιθάρα

31

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

32

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

33

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

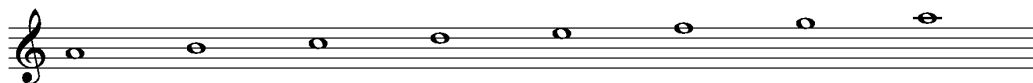
5. Χαρέμια με διαμάντια

Κλίμακα:

Η εισαγωγή είναι στο μακάμ νεβεσέρ¹¹⁹ από Λα

Το τραγουδιστικό μέρος (B της παρτιτούρας) είναι στο μακάμ ουσάκ¹²⁰ από Λα

Έκταση μελωδίας φωνής:

Οι δυο φωνές έχουν την ίδια έκταση, από το λα

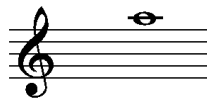
έως το ρε

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το μι

έως το λα

---

¹¹⁹ Βούλγαρης 2006:50.

¹²⁰ Βούλγαρης 2006:49.

Στίχοι:

Παλάτια χρυσοστόλιστα χαρέμια με διαμάντια
θα χτίσω και θα κάθεται να σε κοιτώ στα μάτια

Σαν άγγελος μου φαίνεσαι στον θρόνο καθισμένη
ζαλίζομαι σαν σε κοιτώ μικρή μου χαϊδεμένη

Οτί ζητήσεις θα το βρεις μικρή μου παντρεμένη
δε θα σου λείπει τίποτα θα ζεις ευτυχισμένη

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹²¹ Η ομοιοκαταληξία είναι άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹²² Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹²³ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹²¹ Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹²² Σταύρου 1974:107, 108.

¹²³ Σταύροι 1974:64.

6. Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου

Βασίλης Τσιτσάνης

Σολ # = Λα

A

$\text{♩} = 90$

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Copyright © Τσαϊρίδης Στυλιανός

3

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

4

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Γι' αυ-

Γι' αυ-

B

5

Ανδρική Φωνή 1

τά τα μαύ ρα μά τια σου τα βρά δυα ξε νυ χτά ω Γι' αυ-
 βγεις μι κρού λα να σε δω λι γό να σου μι λή σω Να

Ανδρική Φωνή 2

τά τα μαύ ρα μά τια σου τα βρά δυα ξε νυ χτά ω Γι' αυ-
 βγεις μι κρού λα να σε δω λι γό να σου μι λή σω Να

Μπουζούκι

Κιθάρα

6

Ανδρική Φωνή 1

τά τα μαύ ρα μά τια σου τα βρά δυα ξε νυ χτά ω κι α-
 βγεις μι κρού λα να σε δω λι γό να σου μι λή σω τα

Ανδρική Φωνή 2

τά τα μαύ ρα μά τια σου τα βρά δυα ξε νυ χτά ω κι α-
 βγεις μι κρού λα να σε δω λι γό να σου μι λή σω τα

Μπουζούκι

Κιθάρα

7

Ανδρική Φωνή 1

πό ξω από το σπί τι σου για 'σέ να τρα γου δά ω κι α-
 κό κκι να χει λά κια σου γλω κά να τα φι λή σω Να

Ανδρική Φωνή 2

πό ξω από το σπί τι σου για 'σέ να τρα γου δά ω κι α-
 κό κκι να χει λά κια σου γλω κά να τα φι λή σω Να

Μπουζούκι

F C Am Dm

Κιθάρα

8

Ανδρική Φωνή 1

τά τα μαύ ρα μά τια σου τα βρά δυα ξε νυ χτά ω
 βγεις μι κρού λα να σε δω λι γό να σου μι λή σω

Ανδρική Φωνή 2

τά τα μαύ ρα μά τια σου τα βρά δυα ξε νυ χτά ω
 βγεις μι κρού λα να σε δω λι γό να σου μι λή σω

Μπουζούκι

F C Am Am

Κιθάρα

9 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

10

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

11

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

12

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

1.

Να

Να

8va

C

Am

13

2.

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

8va

C

Am

E

E

B

14

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

χώ ντα λκά ε χώ σε βντά ε χώ για 'σέ να πό νο E-

χώ ντα λκά ε χώ σε βντά ε χώ για 'σέ να πό νο E-

C

15

Ανδρική Φωνή 1

χώ ντα λκά ε χώ σε βντά ε χώ για 'σέ να πό νο για -

Ανδρική Φωνή 2

χώ ντα λκά ε χώ σε βντά ε χώ για 'σέ να πό νο για -

Μπουζούκι

C

Κιθάρα

16

Ανδρική Φωνή 1

'σέ να μεσ'τα κα πε λιά απ'τον καη μό σου ρώ νω E-

Ανδρική Φωνή 2

'σέ να μεσ'τα κα πε λιά απ'τον καη μό σου ρώ νω E-

Μπουζούκι

F C Am Dm

Κιθάρα

17

Ανδρική Φωνή 1

χώ ντα λκά ε χώ σε βντά ε χώ για 'σέ να πό νο

Ανδρική Φωνή 2

χώ ντα λκά ε χώ σε βντά ε χώ για 'σέ να πό νο

Μπουζούκι

F C Am Am

Κιθάρα

A

18

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

C Am C

Κιθάρα

19

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

20

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

21

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

The musical score for page 21 consists of four staves. The top two staves are for male vocal parts (Ανδρική Φωνή 1 and 2), both of which are currently silent, indicated by a horizontal line. The third staff is for the bouzouki (Μπουζούκι), showing a melodic line with various accidentals and a final 7th fret bend. The bottom staff is for the guitar (Κιθάρα), featuring a rhythmic accompaniment with chords C and Am. The guitar part includes a C chord at the beginning and an Am chord later, with a 7th fret bend on the final note. The bouzouki part is marked with an 8va (octave up) sign.

6. Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου

Κλίμακα:

Η εισαγωγή (μέρος Α στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ κατσιγιάρ¹²⁴ από Λα

Το τραγουδιστικό μέρος (μέρος Β στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ ραστ Σαζκιάρ¹²⁵ από ντο

και στο μακάμ μουχαγιέρ¹²⁶ από Λα

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η πρώτη φωνή, από το σολ

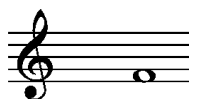
έως το φα

Η δεύτερη φωνή, από το σολ

έως το φα

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

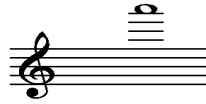
Από το μι

έως το λα

¹²⁴ Βούλγαρης 2006:43.

¹²⁵ Βούλγαρης 2006:28.

¹²⁶ Βούλγαρης 2006:35.

Στίχοι:

Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου τα βράδυα ξενυχτάω
κι απόξω από το σπίτι σου για σένα τραγουδάω

Να βγεις μικρούλα να σε ιδώ λίγο να σου μιλήσω
τα κόκκινα χειλάκια σου γλυκά να τα φιλήσω

Έχω σεβντά έχω νταλκά έχω για σένα πόνο
για σένανε στα καπηλιά απ' το καημό σουρώνω

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹²⁷ Η ομοιοκαταληξία είναι άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹²⁸ Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹²⁹ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹²⁷ Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹²⁸ Σταύρου 1974:107, 108.

¹²⁹ Σταύρου 1974:64.

7. Ο κόσμος απ' τη ζήλεια του

Τσιτσάνης Βασίλης

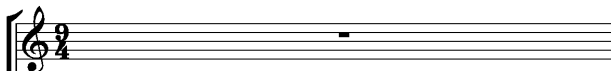
Σολ # = Λα

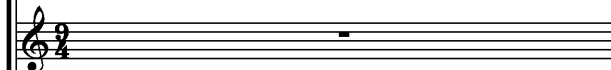
A

♩ = 80

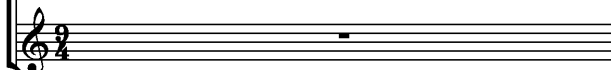
Ανδρική Φωνή 1 (Στρ. Παγιουντζής)

Ανδρική Φωνή 2 (Β. Τσιτσάνης)

Ανδρική Φωνή 3 (Στ. Κερομύτης)

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

Copyright © Τσαϊρίδης Στέλιος

2

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

The musical score consists of six staves. The first three staves are for male voices (Ανδρική Φωνή 1, 2, 3), each with a whole rest. The fourth staff is for the bouzouki (Μπουζούκι), showing a melodic line with a long slur. The fifth staff is for the baglamas (Μπαγλαμάς), showing a rhythmic accompaniment of eighth notes with an Am chord indicated above. The sixth staff is for the guitar (Κιθάρα), showing a rhythmic accompaniment of eighth notes with a chord diagram for Am indicated below.

3

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

C Am

C Am

Detailed description of the musical score: The score is written for six parts. The top three parts are for male voices (Ανδρική Φωνή 1, 2, and 3), each with a treble clef and a whole rest. The fourth part is for the bouzouki (Μπουζούκι), showing a melodic line with a slur over the first six measures. The fifth part is for the baglamas (Μπαγλαμάς), with a treble clef and a rhythmic accompaniment of eighth notes. The sixth part is for the guitar (Κιθάρα), with a treble clef and a rhythmic accompaniment of eighth notes. Above the guitar staff, the chords C and Am are indicated. Below the guitar staff, two chord diagrams are shown: one for C (x02321) and one for Am (x02210).

B

4

Ανδρική Φωνή 1

Μη
Ο
Μη

Ανδρική Φωνή 2

Μη
Ο
Μη

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

C Am

C Am

Detailed description of the musical score: The score is for a song in 4/4 time, marked with a '4' and a boxed 'B'. It features three male vocal parts (Ανδρική Φωνή 1, 2, and 3). The lyrics are 'Μη Ο Μη' for the first two parts. The bouzouki part has a melodic line with a fermata. The baglamas and guitar parts provide accompaniment, with the guitar part including chord diagrams for C and Am. The guitar part has a rhythmic pattern of quarter notes and rests.

5

Ανδρική Φωνή 1

κλαις μι κρού λα μου γλυ κιά μη κλαις μη μα ρα ζώ νεις για
κό σμος απ' τη ζή λεια του ζη τάει να μας χω ρί σει να
κλαις κι εγώ για πεί σμα τους μπροστά σ' ό λους μια μέ ρα θα

Ανδρική Φωνή 2

κλαις μι κρού λα μου γλυ κιά μη κλαις μη μα ρα ζώ νεις για
κό σμος απ' τη ζή λεια του ζη τάει να μας χω ρί σει να
κλαις κι εγώ για πεί σμα τους μπροστά σ' ό λους μια μέ ρα θα

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

C

6

Ανδρική Φωνή 1

τι και 'μέ να την καρδιά βαθιά μου την πληγώνεις
 κάψει θέλει δυο καρδιές που έχουν αγαπήσει
 'ρθώ με σά στο σπίτι σου να σου φορέσω βέρα

Ανδρική Φωνή 2

τι και 'μέ να την καρδιά βαθιά μου την πληγώνεις
 κάψει θέλει δυο καρδιές που έχουν αγαπήσει
 'ρθώ με σά στο σπίτι σου να σου φορέσω βέρα

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

C

The image shows a musical score for a song. It consists of six staves. The first two staves are for male voices (Ανδρική Φωνή 1 and 2), both with identical lyrics. The third staff is for a third male voice (Ανδρική Φωνή 3), which is currently empty. The fourth staff is for the bouzouki (Μπουζούκι), the fifth for the baglamas (Μπαγλαμάς), and the sixth for the guitar (Κιθάρα). A guitar chord diagram for C major is shown above the guitar staff. The number '6' is written above the first staff.

7

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

Για
Να
Θα

Για
Να
Θα

The musical score consists of six staves. The first three staves are for male voices (Ανδρική Φωνή 1, 2, and 3). The fourth staff is for the bouzouki (Μπουζούκι), the fifth for the baglamas (Μπαγλαμάς), and the sixth for the guitar (Κιθάρα). The guitar part includes a chord diagram for C major (x02321) and a rhythmic pattern of eighth and quarter notes. The vocal parts have lyrics in Greek: 'Για Να Θα' and 'Για Να Θα'. The score is marked with a '7' at the beginning, indicating a measure rest.

8

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

Am

τι και 'μέ να την καρδιά βα θιά μου την πλη γώ νεις μη
 κά ψει θέ λει δυό καρδιές που έ χουν α γα πή σει ο
 'ρθώ με σά στο σπί τι σου να σου φο ρέ σω βέ ρα μη

τι και 'μέ να την καρδιά βα θιά μου την πλη γώ νεις μη
 κά ψει θέ λει δυό καρδιές που έ χουν α γα πή σει ο

9 D.S.

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

Am

κλαις μι κρού λα μου γλυ κιά μη κλαις μη μα ρα ζώ νεις
κό σμος απ' τη ζή λεια του ζη τάει να μας χω ρί σει
κλαις κι εγώ για πεί σμα τους μπρο στά σ' ό λους μια μέ ρα

κλαις μι κρού λα μου γλυ κιά μη κλαις μη μα ρα ζώ νεις
κλαις κι εγώ για πεί σμα τους μπρο στά σ' ό λους μια μέ ρα

10

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

The image shows a musical score for a piece starting at measure 10. It features six staves. The top three staves are for male voices (Ανδρική Φωνή 1, 2, and 3), each with a treble clef and a few notes. The fourth staff is for the bouzouki (Μπουζούκι), showing a melodic line with a slur. The fifth staff is for the baglamas (Μπαγλαμάς), and the sixth staff is for the guitar (Κιθάρα), both showing a rhythmic accompaniment with an Am chord indicated above the staff. The guitar staff also includes a chord diagram for Am.

II
 Ανδρική Φωνή 1
 Ανδρική Φωνή 2
 Ανδρική Φωνή 3
 Μπουζούκι
 Μπαγλαμάς
 Κιθάρα

The score consists of six staves. The top three staves are for male voices (Anδρική Φωνή 1, 2, 3), each with a treble clef and a whole rest. The fourth staff is for the Bouzouki (Μπουζούκι), showing a complex melodic line with a slur. The fifth staff is for the Baglamas (Μπαγλαμάς), with a treble clef and a rhythmic accompaniment of eighth notes, with an 'Am' chord marking above. The sixth staff is for the guitar (Κιθάρα), with a treble clef and a rhythmic accompaniment of eighth notes, with an 'Am' chord marking above and a guitar chord diagram for Am.

12

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

The musical score consists of six staves. The first three staves are for male voices (Ανδρική Φωνή 1, 2, 3) and contain rests. The fourth staff is for the Bouzouki (Μπουζούκι) and contains a melodic line with a slur. The fifth staff is for the Baglamas (Μπαγλαμάς) and contains a rhythmic accompaniment with chords C and Am. The sixth staff is for the Guitar (Κιθάρα) and contains a rhythmic accompaniment with chords C and Am. The score is in G major and 2/4 time. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The score starts at measure 12.

13

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Ανδρική Φωνή 3

Μπουζούκι

Μπαγλαμάς

Κιθάρα

The musical score is arranged in a system with six staves. The top three staves are for male voices (Ανδρική Φωνή 1, 2, and 3), each with a treble clef and a whole rest. The fourth staff is for the bouzouki (Μπουζούκι), showing a melodic line with a slur and a 7th fret marker. The fifth staff is for the baglamas (Μπαγλαμάς), with a treble clef, a key signature of one flat, and a 7/8 time signature. It features a rhythmic pattern of eighth and quarter notes, with a C major chord above the first measure and an Am major chord above the second measure. The sixth staff is for the guitar (Κιθάρα), with a treble clef and a 7/8 time signature, mirroring the baglamas part. Chord diagrams for C major and Am major are provided below the guitar staff.

7. Ο κόσμος απ' τη ζήλεια του

Κλίμακα:

Η εισαγωγή (μέρος Α στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ ουσάκ¹³⁰ από Λα

Η κατάληξη στο μέτρο δύο (2) είναι στο μακάμ νικρίζ¹³¹ από Λα

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η έκταση της πρώτης φωνής, από το ντο

έως το μι

Η έκτασης της δεύτερης φωνής, από το σολ δίεση

έως το μι

Η έκταση της τρίτης φωνής, από το σολ δίεση

έως το μι

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το λα

έως το σολ

¹³⁰ Βούλγαρης 2006:29.

¹³¹ Βούλγαρης 2006:42.

Στίχοι:

Μη κλαις μικρούλα μου γλυκιά μη κλαις μη μαραζώνεις
γιατί και μένα την καρδιά βαθιά μου την πληγώνεις

Ο κόσμος απ' τη ζήλεια του ζητάει να μας χωρίσει
να κάψει θέλει δυο καρδιές που έχουν αγαπήσει

Μη κλαις κι εγώ για πείσμα τους μπροστά σ' όλους μια μέρα
θα 'ρθώ μέσα στο σπίτι σου να σου φορέσω βέρα

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹³² Η ομοιοκαταληξία είναι άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹³³ Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹³⁴ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹³² Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹³³ Σταύρου 1974:107, 108.

¹³⁴ Σταύρου 1974:64.

8. Για μια ξανθούλα

Τσιτσάνης Βασίλης

A

♩ = 110

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

2

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Copyright © Τσαϊρίδης Στέλιος

3

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Em

G

4

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Τρα
Σε

Τρα
Σε

Em

G

B

Em

5 **B**

Ανδρική Φωνή 1

γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι τρα
 μια ξα νθού λα π'α γα πώ μα ποια εί ναι το λέ γω σε

Ανδρική Φωνή 2

γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι τρα
 μια ξα νθού λα π'α γα πώ μα ποια εί ναι το λέ γω σε

Μπουζούκι

Κιθάρα

G

6

Ανδρική Φωνή 1

γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι να
 μια ξα νθού λα π'α γα πώ μα ποια εί ναι το λέ γω λι

Ανδρική Φωνή 2

γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι να
 μια ξα νθού λα π'α γα πώ μα ποια εί ναι το λέ γω λι

Μπουζούκι

Κιθάρα

G

7

Ανδρική Φωνή 1

νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι να
 γά κι σαν τη θυ μη θώ σαν το παι δά κι κλέ γω λι

Ανδρική Φωνή 2

νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι
 γά κι σαν τη θυ μη θώ σαν το παι δά κι κλέ γω

Μπουζούκι

Κιθάρα

B E Am

8

Ανδρική Φωνή 1

νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι
 γά κι σαν τη θυ μη θώ σαν το παι δά κι κλέ γω

Ανδρική Φωνή 2

νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι
 γά κι σαν τη θυ μη θώ σαν το παι δά κι κλέ γω

Μπουζούκι

Κιθάρα

B Em

9 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

10

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

11

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

12

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Γ' α
Τρα

Γ' α
Τρα

13 **B**

Ανδρική Φωνή 1

τὴν ε γώ α ρνή θη κα της μά νας μου το σπὶ τι γι' α
 γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι τρα

Ανδρική Φωνή 2

τὴν ε γώ α ρνή θη κα της μά νας μου το σπὶ τι γι' α
 γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι τρα

Μπουζούκι

Κιθάρα

14

Ανδρική Φωνή 1

τὴν ε γώ α ρνή θη κα της μά νας μου το σπὶ τι και
 γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι να

Ανδρική Φωνή 2

τὴν ε γώ α ρνή θη κα της μά νας μου το σπὶ τι και
 γού δια ό μο ρφα θα πω με φί νο μπου ζου κά κι να

Μπουζούκι

Κιθάρα

15

Ανδρική Φωνή 1

με πα ρά πο νο πι κρό γυ ρνώ σαν τον α λή τη και
νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι να

Ανδρική Φωνή 2

με πα ρά πο νο πι κρό γυ ρνώ σαν τον α λή τη και
νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι να

Μπουζούκι

B E Am

Κιθάρα

16

Ανδρική Φωνή 1

με πα ρά πο νο πι κρό γυ ρνώ σαν τον α λή τη
νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι

Ανδρική Φωνή 2

με πα ρά πο νο πι κρό γυ ρνώ σαν τον α λή τη
νο στα λγί σω τα πα λιά και να μπω σε με ρά κι

Μπουζούκι

B Em

Κιθάρα

17 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

18

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

19

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

20

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

8. Για μια ξανθούλα

Κλίμακα:

Η εισαγωγή (μέρος Α στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ ραστ σαζκιάρ¹³⁵ από σολ (τα μέτρα ένα και τρία)

και στο μακάμ νιχαβέντ¹³⁶ από μι (τα μέτρα δύο και τέσσερα)

Το τραγουδιστικό μέρος (μέρος Β στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ ραστ σαζκιάρ από σολ και στο μακάμ νιχαβέντ από Μι.

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η έκταση των δύο φωνών είναι η ίδια, από το μι

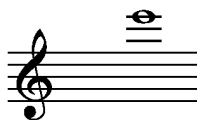
έως το φα δίεση

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το μι

έως το μι

¹³⁵ Βούλγαρης 2006:28.

¹³⁶ Βούλγαρης 2006:49.

Στίχοι:

Τραγούδια όμορφα θα πω με φίνο μπουζουκάκι
να νοσταλγίσω τα παλιά και να μπω σε μεράκι

Σε μια ξανθούλα π' αγαπώ μα ποιά είναι δεν το λέω
λιγάκι σαν τη θυμηθώ σα το παιδάκι κλαίω

Γι' αυτήν εγώ αρνήθηκα της μάνας μου το σπίτι
και με παράπονο πικρό γυρνώ σαν τον αλήτη

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹³⁷ Η ομοιοκαταληξία είναι άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹³⁸ Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹³⁹ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹³⁷ Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹³⁸ Σταύρου 1974:107, 108.

¹³⁹ Σταύρου 1974:64.

9. Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει

Μι ♭ = Ρε A Τσιτσάνης Βασίλης

♩ = 108

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

7

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Chord diagrams for guitar:

- Dm:
- Gm:
- D:

Copyright © Τσαϊρίδης Στέλιος

12

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

17 **B**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Τα χτι κά πο λύ σε χά νο σ' άλλην α γκα λιά σε πιά νο

Τα χτι κά πο λύ σε χά νο σ' άλλην α γκα λιά σε πιά νο

25

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Ό ποιον βρή σκεις και σ' α ρέ σει

Ό ποιον βρή σκεις και σ' α ρέ σει

F F F F Gm A Gm Gm

33

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

μεσ' τα δύχτια σου θα πέ σει ό ποιον βρή σκεις και σ' α ρέ σει

μεσ' τα δύχτια σου θα πέ σει ό ποιον βρή σκεις και σ' α ρέ σει

A A Dm Dm F A Gm Gm

41 A

Ανδρική Φωνή 1
 μεσ' τα δόχτια σου θα πέ σει

Ανδρική Φωνή 2
 μεσ' τα δόχτια σου θα πέ σει

Μπουζούκι

Κιθάρα

48

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

54

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

61 **B**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Νό μι ζες φι λιά που δί νεις   πρι γκι πέ σσα πας να γί νεις

Νό μι ζές φι λιά που δί νεις   πρι γκι πέ σσα πας να γί νεις

69

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

72

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

σ' έκα να πια στή στο μέ λι τ' ά δι κο ο θε ός δεν θέ λει

σ' έκα να πια στή στο μέ λι τ' ά δι κο ο θε ός δεν θέ λει

F Gm A Gm Gm A A Dm

80

Ανδρική Φωνή 1

σ' έκα να πια στή στο μέ λι τ' ά δι κο ο θε ός δεν θέ λει

Ανδρική Φωνή 2

σ' έκα να πια στή στο μέ λι τ' ά δι κο ο θε ός δεν θέ λει

Μπουζούκι

Dm F A Gm Gm A A Dm

Κιθάρα

88

Α

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Dm Dm Dm Dm Dm Dm Gm

Κιθάρα

95

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Gm Gm Gm Dm D

100

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Gm A A Dm A Dm

105 **B**

Ανδρική Φωνή 1

Πά γε να πα ρα πο νιέ σαι και τα λά θη σου ν' α ρνιέ σαι

Ανδρική Φωνή 2

Πά γε να πα ρα πο νιέ σαι και τα λά θη σου ν' α ρνιέ σαι

Μπουζούκι

F F F F F F F F

Κιθάρα

113

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

F F F

Κιθάρα

116

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

'σου τα φταις ε γώ δε φταί ω άκου τώ ρα που σου λέ ω

'σου τα φταις ε γώ δε φταί ω άκου τώ ρα που σου λέ ω

124

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

'σου τα φταις ε γώ δε φταί ω άκου τώ ρα που σου λέ ω

'σου τα φταις ε γώ δε φταί ω άκου τώ ρα που σου λέ ω

132 **A**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

139

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

145

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

149 **B**

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Συ θα φταις αν χω ρι στούμε κι αν πο τέ α ντα μω θού με

Συ θα φταις αν χω ρι στούμε κι αν πο τέ α ντα μω θού με

157

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

πά λι χά δια μη ζη τή σεις

πά λι χά δια μη ζη τή σεις

165

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

κοίτα πια να λή σμο νή σεις πά λι χά δια μη ζη τή σεις

κοίτα πια να λή σμο νή σεις πά λι χά δια μη ζη τή σεις

173 C

Ανδρική Φωνή 1
 κοί τα πια να λή σμο νή σεις

Ανδρική Φωνή 2
 κοί τα πια να λή σμο νή σεις

Μπουζούκι
 A A Dm Dm Gm Dm

Κιθάρα

179

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

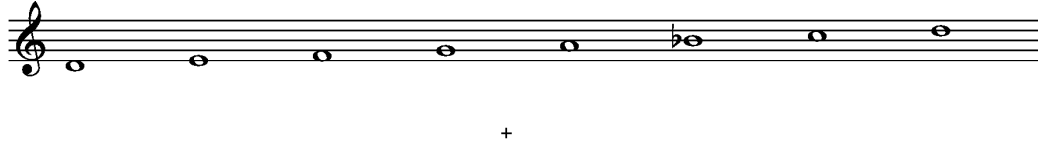
Μπουζούκι
 3 3
 D Gm A A Dm A Dm

Κιθάρα

9. Γ' άδικο ο θεός δεν θέλει

Κλίμακα:

Η εισαγωγή (μέρος Α στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ νιχαβέντ¹⁴⁰ από ρε

Το τραγουδιστικό μέρος (μέρος Β στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ ραστ¹⁴¹ από φα (μέτρα δέκα επτά έως είκοσι οκτώ)

Έπειτα επιστρέφει στο μακάμ νιχαβέντ από ρε, από το μέτρο 29 έως το μέτρο 44.

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η πρώτη φωνή, από το ρε

έως το ρε

Η δεύτερη φωνή, από το φα

έως το ρε

¹⁴⁰ Βούλγαρης 2006:49.

¹⁴¹ Βούλγαρης 2006:27.

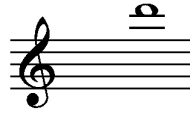

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το ρε

έως το ρε

Στίχοι:

Ταχτικά πολύ σε χάνω
σ' άλλην αγκαλιά σε πιάνω
όποιον βρίσκεις και σ' αρέσει
μες τα δίχτυα σου θα πέσει

Νόμιζες φιλιά που δίνεις
πριγκιπέσσα πας να γίνεις
Σ' έκανα πιαστή στο μέλι
τ' άδικο ο θεός δεν θέλει

Πάψε να παραπονιέσαι
και τα λάθη σου ν' αρνιέσαι
'συ τα φταις εγώ δε φταίω
άκου τώρα που σου λέω

Συ θα φταις αν χωριστούμε
κι αν ποτέ ανταμωθούμε
πάλι χάδια μη ζητήσεις
κοίτα πια να λησμονήσεις

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τέσσερις στροφές. Κάθε στροφή αποτελείται από τέσσερις στίχους.¹⁴² Η ομοιοκαληξία είναι η εξής: 1^ο με 2^ο και 3^ο με 4^ο στίχο· και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹⁴³ Οι στίχοι είναι μεικτοί οκτασύλλαβοι.¹⁴⁴

---

¹⁴² Σταύρου 1974:5, 13.

¹⁴³ Σταύρου 1974:107, 108.

¹⁴⁴ Σταύρου 1974:102, 103.

10. Φίνα θα την περνάμε

Τσιτσάνης Βασίλης

Σολ # = Λα

A

$\text{♩} = 155$

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

The musical score consists of four staves. The top two staves are for male voices (Ανδρική Φωνή 1 and 2), both in treble clef. The third staff is for the bouzouki (Μπουζούκι), also in treble clef. The bottom staff is for the guitar (Κιθάρα), in treble clef. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 2/4. The tempo is marked as quarter note = 155. A boxed 'A' is placed above the first measure of the guitar staff. The guitar staff includes chord diagrams for A and E chords. The bouzouki staff has a melodic line with various ornaments and rhythms. The vocal staves have rests in the first measure.

9

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

17

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

24

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

32

B

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

To ξέ ρω βρε μι κρού λα μου κά νεις κα λή πα ρέ α γί'ου

To ξέ ρω βρε μι κρού λα μου κά νεις κα λή πα ρέ α γί'ου

41

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

το και τ'α πο φά σι σα να πά με στον Πε ραί α γί'αυ το και τ'α πο
 το και τ'α πο φά σι σα να πά με στον Πε ραί α γί'αυ το και τ'α πο

D D A A E E A A D D

51

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

φά σι σα να πά με στον Πε ραί α το ξέ ρω βρε μι κρού λα μου
 φά σι σα να πά με στον Πε ραί α το ξέ ρω βρε μι κρού λα μου

A A E E A A D D A A

61 A

Ανδρική Φωνή 1
κά νεις κα λή πα ρέ α

Ανδρική Φωνή 2
κά νεις κα λή πα ρέ α

Μπουζούκι

Κιθάρα

70

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

78

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

84

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

90

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

95

B

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Μπου ζού κια θα σου παί ζου νε και 'συ θα ρο μα

Μπου ζού κια θα σου παί ζου νε και 'συ θα ρο μα

103

Ανδρική Φωνή 1
 ντζά ρεις θα γλυ κα θείς μι κρού λα μου και πια δε θα γκρι νιά ζεις θα

Ανδρική Φωνή 2
 ντζά ρεις θα γλυ κα θείς μι κρού λα μου και πια δε θα γκρι νιά ζεις θα

Μπουζούκι
 A A D D A A E E A A

Κιθάρα

113

Ανδρική Φωνή 1
 γλυ κα θείς μι κρού λα μου και πια δε θα γκρι νιά ζεις μπου ζού κια θα σου

Ανδρική Φωνή 2
 γλυ κα θείς μι κρού λα μου και πια δε θα γκρι νιά ζεις μπου ζού κια θα σου

Μπουζούκι
 D D A A E E A A D D

Κιθάρα

123 A

Ανδρική Φωνή 1
παί ζου νε και 'συ θα ρο μα νιζά ρεις

Ανδρική Φωνή 2
παί ζου νε και 'συ θα ρο μα νιζά ρεις

Μπουζούκι
A A E E A A A A A

Κιθάρα

132

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι
A E E A A A A A

Κιθάρα

140

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

148

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

155

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

B

159

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Το ξέ ρω βρε μι κρού λα μου σ'α

Το ξέ ρω βρε μι κρού λα μου σ'α

165

Ανδρική Φωνή 1
 ρέ σου νε τα φί να γι' αυ τό και τ' α πο φά σι σα να πά με στην Α

Ανδρική Φωνή 2
 ρέ σου νε τα φί να γι' αυ τό και τ' α πο φά σι σα να πά με στην Α

Μπουζούκι
 E E A A D D A A E E

Κιθάρα

175

Ανδρική Φωνή 1
 θή να γι' αυ τό και τ' α πο φά σι σα να πά με στην Α θή να το

Ανδρική Φωνή 2
 θή να γι' αυ τό και τ' α πο φά σι σα να πά με στην Α θή να το

Μπουζούκι
 A A D D A A E E A A

Κιθάρα

185 A

Ανδρική Φωνή 1
 ξέ ρω βρε μι κρού λα μου σ'α ρέ σου νε τα φί να

Ανδρική Φωνή 2
 ξέ ρω βρε μι κρού λα μου σ'α ρέ σου νε τα φί να

Μπουζούκι
 D D A A E E A A A

Κιθάρα

194

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι
 A A A E E A A A

Κιθάρα

202

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

210

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

217

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

224

B

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Τα βράδνα θα γυρίζουμε και πά ντα θα γλε ντά με μια

Τα βράδνα θα γυρίζουμε και πά ντα θα γλε ντά με μια

233

Ανδρική Φωνή 1
 και ψι λά μας βρίσκο νται φί να θα την πε ρνά με

Ανδρική Φωνή 2
 και ψι λά μας βρίσκο νται φί να θα την πε ρνά με

Μπουζούκι

Κιθάρα

240

Ανδρική Φωνή 1
 μια και ψι λά μας βρίσκο νται

Ανδρική Φωνή 2
 μια και ψι λά μας βρίσκο νται

Μπουζούκι

Κιθάρα

245

Ανδρική Φωνή 1
 φί να θα την πε ρνά με τα βρά δυα θα γυ ρί ζου με και πά ντα θα γλε

Ανδρική Φωνή 2
 φίνα θα την πε ρνά με τα βρά δυα θα γυ ρί ζου με και πά ντα θα γλε

Μπουζούκι
 E E A A D D A A E E

Κιθάρα

255

Ανδρική Φωνή 1
 ντά με

Ανδρική Φωνή 2
 ντά με

Μπουζούκι
 A A A A A A E E A

Κιθάρα

C

264

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

268

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

10. Φίνα θα την περνάμε

Κλίμακα:

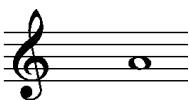
Ραστ¹⁴⁵ από Λα. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι χρησιμοποιείται η δυτικοευρωπαϊκή κλίμακα μαντζόρε από Λα

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η έκταση των δύο φωνών είναι η ίδια, από το λα

έως το σολ δίεση

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το μι

έως το μι

---

¹⁴⁵ Βούλγαρης 2006:27.

Στίχοι:

Το ξέρω βρε μικρούλα μου κάνεις καλή παρέα
γι' αυτό και τ' αποφάσισα να πάμε στον Περαία

Μπουζούκια θα σου παίζουνε και 'συ θα ρομαντζάρεις
θα γλυκαθείς μικρούλα μου και πια δε θα γκρινιάζεις

Το ξέρω βρε μικρούλα μου σ' αρέσουνε τα φίνα
γι' αυτό και τ' αποφάσισα να πάμε στην Αθήνα

Τα βράδυα θα γυρίζουμε και πάντα θα γλεντάμε
για και ψιλά μας βρίσκονται φίνα θα την περνάμε

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τέσσερις stroφές. Κάθε stroφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος έχει από δύο ημιστίχια.¹⁴⁶ Η ομοιοκαληξία είναι άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹⁴⁷ Οι στίχοι είναι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹⁴⁸ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

---

¹⁴⁶ Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹⁴⁷ Σταύρου 1974:107, 108.

¹⁴⁸ Σταύρου 1974:64

11. Ζωήτσα μου

Φα# = Σολ A Τσιτσάνης Βασίλης

♩ = 134

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

10 B

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Χί λιας γυ

Copyright © Τσαϊρίδης Στέλιος

19

Ανδρική Φωνή 1

ναί κες γνώ ρι σα μ'α λλη κα μιά δε

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm

Κιθάρα

28

Ανδρική Φωνή 1

βρή κα που να 'χει το κα

Ανδρική Φωνή 2

που να 'χει το κα

Μπουζούκι

Gm Gm Gm Gm Gm G G G

Κιθάρα

36

Ανδρική Φωνή 1
 μά ρι σου ζω ή τσα μου και τη δι κή σου γλυ

Ανδρική Φωνή 2
 μά ρι σου ζω ή τσα μου και τη δι κή σου γλυ

Μπουζούκι

Κιθάρα

45

Ανδρική Φωνή 1
 κα που να 'χει το κα

Ανδρική Φωνή 2
 κα που να 'χει το κα

Μπουζούκι

Κιθάρα

52

Ανδρική Φωνή 1
 μά ρι σου ζω ή τσα μου και τη δι κή σου γλυ

Ανδρική Φωνή 2
 μά ρι σου ζω ή τσα μου και τη δι κή σου γλυ

Μπουζούκι

Κιθάρα

61

Ανδρική Φωνή 1
 κα

Ανδρική Φωνή 2
 κα

Μπουζούκι

Κιθάρα

A

70

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

3

Gm Gm Gm Gm Gm Gm F#^{o7} Dm

78

B

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Πό σσες γυ νάι κες γνώ ρι σα
Για 'σέ να νε κου κλά κι μου

Dm Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm

87

Ανδρική Φωνή 1

κα μιά τους δε σου μοιά ζει
πα λά τια εγώ θα χτί σω

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm

Κιθάρα

95

Ανδρική Φωνή 1

δεν έ χουν το κα μά ρι σου ζω ή τσα
και μέ σα στην κα ρδού λα μου ζω ή τσα

Ανδρική Φωνή 2

δεν έ χουν το κα μά ρι σου ζω ή τσα
και μέ σα στην κα ρδού λα μου ζω ή τσα

Μπουζούκι

Gm Gm G G G G G C#m C#m C#m

Κιθάρα

104

Ανδρική Φωνή 1

μου και το δι κό σου νά ζι
μου για πά ντα θα σε κλεί σω

Ανδρική Φωνή 2

μου και το δι κό σου νά ζι
μου για πά ντα θα σε κλεί σω

Μπουζούκι

C#m F#o7 F#o7 F#o7 F#o7 Gm Gm Gm

Κιθάρα

112

Ανδρική Φωνή 1

δεν έ χουν το κα μά ρι σου ζω ή τσα μου
και μέ σα στην κα ρδού λα μου ζω ή τσα μου

Ανδρική Φωνή 2

δεν έ χουν το κα μά ρι σου ζω ή τσα μου
και μέ σα στην κα ρδού λα μου ζω ή τσα μου

Μπουζούκι

Gm G G G G C#m C#m C#m C#m

Κιθάρα

121 A

Ανδρική Φωνή 1

και το δι κό σου νά ζι
για πά ντα θα σε κλεί σω

Ανδρική Φωνή 2

και το δι κό σου νά ζι
για πά ντα θα σε κλεί σω

Μπουζούκι

F#07 F#07 F#07 F#07 Gm Gm Gm Gm Gm

Κιθάρα

130

Ανδρική Φωνή 1

Ανδρική Φωνή 2

Μπουζούκι

Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm Gm

Κιθάρα

138

Ανδρική
Φωνή 1

Ανδρική
Φωνή 2

Μπουζούκι

Κιθάρα

Gm Gm F#o7 Dm Dm Gm Gm

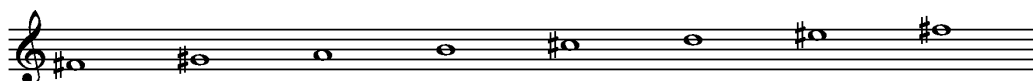
11. Ζωήτσα μου

Κλίμακα:

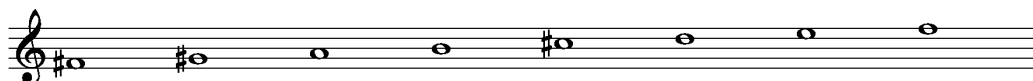
Η εισαγωγή (μέρος Α στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ νικρίζ¹⁴⁹ από Φα δίεση

Το τραγουδιστικό μέρος (μέρος Β στην παρτιτούρα) είναι στο μακάμ νικρίζ από Φα δίεση, σε νιχαβέντ¹⁵⁰ από Φα δίεση

+

και σε Φα δίεση νεβεσέρ¹⁵¹

Έκταση μελωδίας φωνής:

Η πρώτη φωνή, από το φα δίεση

έως το φα δίεση

Η δεύτερη φωνή από το μι δίεση

έως το ρε

¹⁴⁹ Βούλγαρης 2006:42.

¹⁵⁰ Βούλγαρης 2006:49.

¹⁵¹ Βούλγαρης 2006:50.

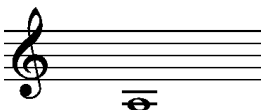

Έκταση μελωδίας μπουζουκιού:

Από το λα

έως το σολ δίεση

Στίχοι:

Χίλιες γυναίκες γνώρισα μ' άλλη καμιά δε βρήκα
που να 'χει το καμάρι σου και τη δική σου γλύκα

Πόσες γυναίκες γνώρισα καμιά τους δε σου μοιάζει
δεν έχουν το καμάρι σου και το δικό σου νάζι

Για 'σένανε κουκλάκι μου παλάτια εγώ θα χτίσω
και μέσα στην καρδούλα μου για πάντα θα σε κλείσω

Παρατηρήσεις: Το τραγούδι αποτελείται από τρεις stroφές. Κάθε stroφή αποτελείται από δύο στίχους και κάθε στίχος από δύο ημιστίχια.¹⁵² Η ομοιοκαληξία είναι άνα στίχο και χαρακτηρίζεται ως ζευγαρωτή.¹⁵³ Οι στίχοι είναι σύνθετοι ιαμβικοί δεκαπεντασύλλαβοι.¹⁵⁴ Κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές.

¹⁵² Σταύρου 1974:5, 13, 38.

¹⁵³ Σταύρου 1974:107, 108.

¹⁵⁴ Σταύροι 1974:71.

Μέρος Γ

Γ1. Συμπεράσματα

Το μουσικό υλικό που χρησιμοποιείται στο δείγμα τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη και ανέλυσά παραπάνω χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο είναι το οργανικό μέρος (εισαγωγή), σημειώνεται με το γράμμα Α στις μουσικές παρτιτούρες και βρίσκεται πάντα στην αρχή και στο τέλος του εκάστοτε τραγουδιού. Το δεύτερο είναι το φωνητικό μέρος, σημειώνεται με το γράμμα Β στις μουσικές παρτιτούρες και ακούγεται πάντα μετά το πρώτο μέρος (εισαγωγή).

Στα οκτώ από τα έντεκα τραγούδια που αναλύονται στην παρούσα διπλωματική εργασία εμφανίζεται η μορφή: Α (εισαγωγή) – Β (φωνητικό μέρος), η επανάληψη του δύο ή τρεις φορές¹⁵⁵ και στο τέλος ξανά Α (εισαγωγή). Δηλαδή:

Α (εισαγωγή) – Β (φωνητικό μέρος) - Α (εισαγωγή) – Β (φωνητικό μέρος) - Α (εισαγωγή) – Β (φωνητικό μέρος) - Α (εισαγωγή).

Αυτά είναι τα εξής:

1. Μ' ένα πικρό αναστεναγμό
2. Μπατίρης
3. Σε ζηλεύω σε ποθώ
4. Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου
5. Ο κόσμος απ' τη ζήλεια του
6. Ζωήτσα μου
7. Το σύρε κι έλα αρχίνισα
8. Για μια ξανθούλα

Στα έξι πρώτα από τα οκτώ παραπάνω, η ακολουθία «Α – Β» εμφανίζεται τρεις φορές. Αυτό ισχύει για τα τραγούδια που έχουν τρεις στροφές.

---

¹⁵⁵ Εξαρτάται στο τραγούδι στο οποίο αναφερόμαστε κάθε φορά.

Στα δύο τελευταία από τα οκτώ παραπάνω τραγούδια, η ακολουθία «A – B» εμφανίζεται τέσσερις φορές. Έχουμε δηλαδή:

A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή).

Στα υπόλοιπα τρία τραγούδια ισχύουν όσα ανέφερα πριν αλλά αποτελούν εξαίρεση διότι εμφανίζουν ένα μέρος το οποίο θα «σπάσει» την δομή. Το μέρος αυτό σημειώνεται με το λατινικό γράμμα C στην παρτιτούρα και αντλεί στοιχεία από τα δύο άλλα μέρη. Συγκεκριμένα, στα τραγούδια "Φίνα θα την περνάμε" και "Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει" το μέρος C είναι η εισαγωγή A αλλά χωρίς το δεύτερο μισό και χωρίς το πρώτο μισό, αντίστοιχα. Παρακάτω εξετάζω τα τραγούδια "Φίνα θα την περνάμε" και "Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει" βαθύτερα. Στο τραγούδι "Φίνα θα την περνάμε" η εισαγωγή A είναι 32 μέτρα. Σύμφωνα με την πτώση που γίνεται στα μέτρα 15 και 16, τονική – δεσπόζουσα – τονική, μπορεί να χωριστεί σε δύο μέρη A1 και A2 με 16 μέτρα το καθένα. Στα μέτρα 31 και 32 εμφανίζεται η ίδια πτώση, αντίστοιχη με τα μέτρα 15 – 16. Η εμφάνιση του «A – B» είναι τέσσερις φορές, διότι το τραγούδι έχει τέσσερις στροφές. Έτσι προκύπτει η δομή του τραγουδιού "Φίνα θα την περνάμε" και είναι η εξής:

A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) – C {A1 (πρώτο 16μετρο της εισαγωγής A)}.

Στο τραγούδι "Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει" συμβαίνει κάτι ανάλογο με το τραγούδι "Φίνα θα την περνάμε" που μόλις αναλύθηκε παραπάνω. Όμως, στην περίπτωση του τραγουδιού "Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει" το μέρος που θα τελειώσει το τραγούδι θα είναι το δεύτερο μισό της εισαγωγής. Αυτό το μέρος στην παρτιτούρα σημειώνεται με το λατινικό γράμμα C. Η εισαγωγή A του τραγουδιού "Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει" είναι 16 μέτρα. Πτώση γίνεται στα μέτρα 15 – 16 μόνο. Αν την χωρίσουμε στην μέση θα προκύψουν δύο οκτάμετρα. Το δεύτερο οκτάμετρο είναι αυτό που εμφανίζεται στο τέλος του τραγουδιού. Η εμφάνιση του «A – B» γίνεται τέσσερις φορές, διότι το τραγούδι έχει τέσσερις στροφές. Έτσι προκύπτει η δομή του τραγουδιού "Τ' άδικο ο θεός δεν θέλει" και είναι η εξής:

A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) – C {A2 (δεύτερο οκτάμετρο της εισαγωγής A)}.

Τέλος, το τραγούδι "Χαρέμια με διαμάντια" εμφανίζει μια διαφορετική ιδιαιτερότητα σε σχέση με τις δύο προηγούμενες εξαιρέσεις. Υπάρχει η επαναλήψιμη δομή των μερών A – B, αλλά μετά τη δεύτερη επανάληψη έρχεται το «διαφορετικό». Ένα μέρος που σημειώνεται με το λατινικό χαρακτήρα C στην παρτιτούρα. Αυτό το μέρος C παίρνει το μουσικό του υλικό από το μέρος B. Αυτό που συμβαίνει είναι η επανάληψη του μέρους B αμέσως μετά τη δεύτερη επανάληψη,¹⁵⁶ αντί της εισαγωγής A, όχι αυτούσιο αλλά με ενορχηστρωτική επεξεργασία. Κάθε φορά που ξεκινάει το φωνητικό μέρος B η πρώτη φωνή τραγουδάει ολόκληρη τη στροφή και έπειτα η στροφή επαναλαμβάνεται με την ίδια ακριβώς μελωδία, αλλά με τη συμμετοχή και των δύο φωνών. Όμως, η επανάληψη της στροφής δεν είναι ακριβής αλλά γίνεται αντιστροφή των ημιστιγίων. Το τρίτο και το τέταρτο ακούγονται στην αρχή και έπειτα το πρώτο και το δεύτερο. Παραθέτω ένα παράδειγμα για να γίνει πιο κατανοητό αυτό που μόλις ανέφερα. Η πρώτη στροφή του τραγουδιού είναι:

*Παλάτια χρυσοστόλιστα
χαρέμια με διαμάντια
θα χτίσω και θα κάθεσαι
να σε κοιτώ στα μάτια*

Τα λόγια που θα ακουστούν στο φωνητικό μέρος B είναι τα εξής:

*Παλάτια χρυσοστόλιστα
χαρέμια με διαμάντια
θα χτίσω και θα κάθεσαι
να σε κοιτώ στα μάτια*

---

¹⁵⁶ Αυτό συμβαίνει στο μέτρο 26 της παρτιτούρας, εκεί που ξεκινά το μέρος C.

*Θα χτίσω και θα κάθω
να σε κοιτώ στα μάτια
παλάτια χρυσοστόλιστα
χαρέμια με διαμάντια.*

Αυτό που συμβαίνει στο μέρος C είναι το εξής: Το ρόλο της πρώτης φωνής θα τον «πάρει» το μπουζούκι και η συνέχεια θα είναι η ίδια, δηλαδή οι δύο φωνές θα τραγουδήσουν την αντίστροφη επανάληψη της στροφής. Όμως σε αυτό το μέρος δεν ακούγεται ποτέ η πρώτη στροφή «από την αρχή». Φτάνω στο συμπέρασμα ότι η πρώτη στροφή επαναλαμβάνεται στο μέρος C. Δομικά ισχύει:

A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) - A (εισαγωγή) – B (φωνητικό μέρος) – C (φωνητικό μέρος B, ενορχηστρωτικά επεξεργασμένο) – A (εισαγωγή).

Αναλύοντας τους στίχους του δείγματος τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη καταλήγω ότι και στα έντεκα τραγούδια υπάρχει ομοιοκαταληξία. Τα εννέα από τα έντεκα είναι δεκαπεντασύλλαβα και είναι τα εξής:

1. Μπατίρης
2. Το σύρε κι έλα αρχίνισα
3. Χαρέμια με διαμάντια
4. Σε ζηλεύω σε ποθώ
5. Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου
6. Φίνα θα την περνάμε
7. Ο κόσμος απ' τη ζήλεια του
8. Για μια ξανθούλα
9. Ζωήτσα μου

Επίσης, κάθε πρώτο ημιστίχιο έχει οκτώ συλλαβές και κάθε δεύτερο έχει επτά συλλαβές για τα παραπάνω τραγούδια.

Τα υπόλοιπα δύο είναι δεκαεξασύλλαβα. Δηλαδή το "Μ' ένα πικρό αναστεναγμό" και το "Γ' άδικο ο θεός δεν θέλει". Επίσης, κάθε πρώτο και κάθε δεύτερο ημιστίχιο έχει από οκτώ συλλαβές.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Βασίλης Τσιτσάνης στα τραγούδια της περιόδου 1936 – 1940 εναρμονίζει τις ανατολίτικες μελωδίες χρησιμοποιώντας συγχορδίες προερχόμενες από τη μουσική της δυτικής Ευρώπης. Όπως έδειξα παραπάνω στα τραγούδια που ανέλυσα, χρησιμοποιεί πρώτον ένα με δύο μακάμια στο κάθε τραγούδι ενώ παράλληλα η κιθάρα εναρμονίζει συγχορδικά αυτές τις μελωδίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι, από φωτογραφία της εποχής,¹⁵⁷ το μπουζούκι που παίζει ο Βασίλης Τσιτσάνης δεν φαίνεται να έχει μπερντέδες για να παίζει με μικροτόνους τα μακάμια. Έχει τάστα όπως για παράδειγμα η κιθάρα. Έτσι καθίσταται ευκολότερος ο τρόπος εναρμόνισης των μελωδιών που παίζει ο Βασίλης Τσιτσάνης με το μπουζούκι του. Ταυτόχρονα, να υπογραμμίσω ότι χρησιμοποιεί ένα μόνο ντουζένι το ρε-λα-ρε.¹⁵⁸ Κυριότερος τραγουδιστής των τραγουδιών του Βασίλη Τσιτσάνη είναι ο Στράτος Παγιουμιτζής. Στην δισκογραφική εταιρία ODEON GA γραμμοφωνεί τα περισσότερα τραγούδια αυτής της περιόδου.

---

¹⁵⁷ Γεωργιάδης 2005:226, 227.

¹⁵⁸ Βλ. σελ. 20.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αλεξίου, Σώτος. 2001. *Βασίλης Τσιτσάνης: Η παιδική ηλικία ενός ξεχωριστού δημιουργού*. Εκδόσεις Καστανιώτη. Αθήνα.
2. Βαμβακάρης. Μάρκος. Αγγελική Βέλλιου Καϊλ (επιμέλεια). 1978. *Αυτοβιογραφία*. Εκδόσεις Παπαζήση.
3. Bodo Harenberg. 1992. *Χρονικό του 20^{ου} αιώνα*. Εκδόσεις «Δομική» Ο.Ε.
4. Βερέμης, Θάνος. Αθήνα 2006. *Ελλάς. Η σύγχρονη συνέχεια. Από το 1821 μέχρι σήμερα*. 3^η Έκδοση. Εκδόσεις Καστανιώτη.
5. Βλησίδης, Κώστας. 2004. *Όψεις του Ρεμπέτικου*. Εκδόσεις του εικοστού πρώτου. Αθήνα.
6. Βλησίδης, Κώστας. 2004. *Σπάνια κείμενα για το ρεμπέτικο (1929-1959)*. Εκδόσεις του εικοστού πρώτου. Αθήνα.
7. Βούλγαρης, Ευγένιος & Βανταράκης Βασίλης. 2006. *Το αστικό λαϊκό τραγούδι στην Ελλάδα του μεσοπολέμου. Σμυρναίικα και πειραιώτικα ρεμπέτικα*. Εκδόσεις Τμήματος Λαϊκής και παραδοσιακής μουσικής, ΤΕΙ Ηπείρου/ Εκδόσεις Fagotto.
8. Γεωργιάδης, Νέαρχος. 2005. *Το φαινόμενο Τσιτσάνης*. Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή. Αθήνα.
9. Γεωργιάδης, Νέαρχος. 2009. *Ρεμπέτικο και πολιτική*. Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή. Αθήνα.
10. Gauntlet, Στάθης. Οκτώβριος 2001. *Ρεμπέτικο Τραγούδι Συμβολή στην επιστημονική του προσέγγιση*. Εκδόσεις του εικοστού πρώτου. Αθήνα.
11. Κουνάδης, Παναγιώτης. 18 Σεπτεμβρίου 2011. *Τι είναι το Ρεμπέτικο*. Περιοδικό «Αντίφωνον». Τεύχος 86.
12. Koskoff, Ellen. 1987. *Women and music in Cross-cultural perspective*. Greenwood, Connecticut.
13. Λιάβας, Λάμπρος. Ιούλιος 1996. *Η κάθαρση των ρεμπέτικων. Απ' τον τεκέ στην ταβέρνα κι απ' το κουτούκι στο 'κέντρο'*. Περιοδικό «Δίφωνο». Τεύχος 10. Σελ. 78-83.
14. Λόρδος Briggs, 1990. *Ο 20^{ος} αιώνας, η ιστορία σε εικόνες*. Εκδόσεις «Χρυσή Πέννα ΕΕ». Αθήνα. ISBN: 960-245-005-3.
15. Λουλέ – Θεοδωράκη, Νίτσα. Αθήνα 1997. *Μύθος Ρεμπέτικος, Βασίλης Τσιτσάνης*. Εκδοτικές Επιχειρήσεις Τεγόπουλος Μανιατέας.
16. Μανιάτης, Διονύσης. 1994. *Βασίλης Τσιτσάνης: Ο ατελείωτος*. Εκδόσεις ΠΙΤΣΙΛΟΣ. Αθήνα.
17. Μανιάτης, Διονύσης. Ιούλιος 2009. *Χασικλίδικα Μελωδήματα*. Εκδόσεις Εύρωτας.

18. Σβορώνος, Νίκος. 1976. *Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας*. β' έκδοση. Εκδ. Θεμέλιο. Αθήνα.
19. Σταύρου Θρασύβουλος. 1974. *Νεοελληνική Μετρική*. δεύτερη έκδοση. Θεσσαλονίκη 1974.
20. Χατζηδούλης, Κώστας (επιμέλεια). 1999. *Γιάννης Παπαϊωάννου. Ντόμπρα και σταράτα. Αυτοβιογραφία*. Εκδόσεις Κάκτος. Γ' έκδοση,
21. Χατζηδούλης, Κώστα. 1980. *Βασίλης Τσιτσάνης: η ζωή μου, το έργο μου*. Εκδόσεις Νεφέλη. Αθήνα.
22. Χολστ, Γκαίηλ. 1991. *Δρόμος για το Ρεμπέτικο*. Εκδόσεις Ντενίζ Χάρβεϋ. Λίμνη Ευβοίας.
23. Χριστιανόπουλος, Ντίνος. 1994. *Ο Βασίλης Τσιτσάνης και τα πρώτα τραγούδια του (1932-1946)*. Εκδόσεις Διαγωνίου. Θεσσαλονίκη.
24. Χριστιανόπουλος, Ντίνος. Μάρτιος 2009. *Ανθολογία τραγουδιών Βασίλη Τσιτσάνη με κριτικό υπόμνημα*. Εκδόσεις ΙΑΝΟΣ. Θεσσαλονίκη.

ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1. <http://www.tsitsanis.gr/> (Πρόσβαση στις 23 Μαρτίου 2013)
2. <http://www.ert-archives.gr/V3/public/main/page-assetview.aspx?tid=55911&autostart=0> (Πρόσβαση στις 23 Μαρτίου 2013)
3. <http://www.youtube.com/watch?v=bFrFZluMKjA> (Πρόσβαση στις 23 Μαρτίου 2013)
4. <http://www.youtube.com/watch?v=l4j1RbOQQ80> (Πρόσβαση στις 23 Μαρτίου 2013)
5. http://www.google.gr/books?hl=el&lr=&id=RSdcP4f24tgC&oi=fnd&pg=PR9&dq=Brackett,+David.+Interpreting+Popular+Music&ots=YTiF29gQOv&sig=Z1TXi7WauSkr5usFICNdtJWyE6U&redir_esc=y (Πρόσβαση στις 5 Ιουνίου 2013)
6. <http://www.popular-musicology-online.com/> (Πρόσβαση στις 5 Ιουνίου 2013)